

Utvalg: BYDELSUTVALGET
Møtedato: 01.02.2007
Møtested: Sagene samfunnshus , Frysja
Tidspunkt: 18:30

Til behandling foreligger:

Saksnummer	Tittel
0.	Åpen halvtime
1.	Godkjenning av innkalling og saksliste
2.	Godkjenning av protokoll fra møte den 14.12.2006
3. BU-sak 07/1	Forslag til dekning av merforbruk fra 2006
4. BU-sak 07/2	Sagene samfunnshus- fast tjenestested i bydel Sagene
5. BU-sak 07/3	Fornyelse av leieforhold i Sandakerveien 33C
6. BU-sak 07/4	Orientering om status i rullering av skolebehovsplanen 2006 – 2015
7. BU-sak 07/5	Revisjon av samarbeidsavtale mellom Plan - og bygningsetaten og bydelene
8. BU-sak 07/6	Tilsynsbesøk Kingogate bo – og rehabiliteringssenter 06.12.2006
9. BU-sak 07/7	Tilsynsbesøk Vøyensvingen dagsenter for psykisk utviklingshemmede 08.12.2006
10. BU-sak 07/8	Årsmelding 2006 fra Tilsynsutvalg for hjemmetjenesten
11. BU-sak 07/9	Valg av nytt varamedlem til barne – og ungekomiteen etter Carolyn Midsem (RV)
12. BU-sak 07/10	Rettferdig handel (fair trade) i bydel Sagene
13. BU-sal 07/11	Tilsyn ved Akerselva sykehjem 29.09.2006. Unntatt offentlighet § 5a. Behandles i lukket møte (Saken sendes ut separat til faste medlemmer).
14.	Spørretime
15.	Eventuelt

Bydel Sagene
Bydelsutvalget

Tone Tellevik Dahl
Leder (sign)

Møtekartet med alle vedlegg er også å finne i bydelsadministrasjonen i Thorvald Meyers gate 7, på opplysningstjenesten i Deichmanske, Torshov, på Sagene samfunnshus, i Lilleborg og Torshov kirker og på Nordea, Sagene

Saksframlegg

Saksmappe:
2006/114

Saksbeh:
Knut Egger, 23 47 40 75

Dato: 09.01.2007
Arkivkode:
121.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
ARBEIDSUTVALGET	30.01.2007
BYDELSUTVALGET	01.02.2007
MEDBESTEMMELSESUTVALGET	23.01.2007

BU-sak 07/1 Forslag til dekning av deler av merforbruk fra 2006

Sammendrag:

Bydelsutvalget vedtok 14.12.06 budsjettet for bydel Sagene for 2007 innen den ramme som fremgikk av byrådets forslag til budsjett. Vedtaket tok ikke hensyn til midler tildelt som følge av budsjettforliket i bystyret, og heller ikke forslag til dekning av merforbruk fra 2006.

I denne sak legger bydelsdirektør frem forslag til disposisjon av tildeling fra budsjettforliket, samt forslag til dekning av 7,6 mill. av merforbruk fra 2006.

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalgets budsjettvedtak av 14.12.06 tok ikke hensyn til 4,674 mill. i økt ramme som følge av bystyrets budsjettvedtak.

Budsjettet er vedtatt eksklusiv inndekning av merforbruket fra 2006. I henhold til økonomi reglementet må bydelen dekke inn merforbruket begrenset til 5 % av bystyrets opprinnelige tildelte driftsramme for 2006.

Bydelsutvalget vedtok enstemmig i sitt møte 14.12.06 gjennom verbalvedtak V16 å søke om at prosenten ble satt til 2,5 % slik det ble gjort for 2006. Bydelsutvalgets leder fikk fullmakt til å utforme søknaden, og slik søknad er sendt bystyret 09.01.2007.

Samtidig vedtok bydelsutvalget gjennom verbalvedtak V15 følgende føringer for dekning av merforbruk:

- Forliket i bystyret gir bydelen en økt ramme på ca. 2,7 mill. Disse legges inn i salderingen
- Inntektsforutsetningen fra den sentrale avsetning til psykisk helsevern økes fra 1,8 mill. til 4 mill.
- Inntektsforutsetningen fra staten til funksjonshemmede barn økes med 0,2 mill.
- Avsetningen til å opprettholde årsverk i sosialtjenesten reduseres til 1,9 mill. idet 1 stilling som sosialsjef er inndratt (vedtatt mot 5 SV)
- Oppstart av Maridalsveien 244 er allerede meget forsinket. Likevel mener bydelsutvalget at vår økonomi ikke har rom for en full oppstart av tilbudet i 2007.

Direktøren bes derfor legge til rette for en utsatt oppstart av gruppeboligene i Maridalsveien 244 i forhold til opprinnelig budsjett,

- I forbindelse med flytting og samlokalisering av hjemmetjenesten i Sandakerveien 33c og flytting av rehabiliteringssenteret fra Kingsogate til Møllehullet er det satt av 2 mill til å dekke ombygging og flyttekostnader. Bydelsutvalget ber direktøren finne andre løsninger for å dekke dette, for eksempel gjennom å be gårdeier ta større del av ombyggingsutgiftene.
- Kostnadsanslaget i forbindelse med innføring av 4-timers tilbud i hjemmetjenesten reduseres med 0,5 mill.

Føringene ble enstemmig vedtatt, med unntak av punktet vedrørende sosialtjenesten som ble vedtatt mot 5 SV.

Bydelsutvalget vedtok samtidig å søke bystyret om å få dekke merforbruket over to år, men gitt at grensen blir satt til 2,5 % er bydelsutvalget innstilt på å dekke gjennstående merforbruk i 2007.

Saksframstilling:

Økt tildeling fra bystyret

Tabellen nedenfor viser den økonomiske konsekvens for bydelene og bydel Sagene av bystyrets budsjettvedtak, dvs. en oversikt over de midler som ikke er innarbeidet i bydels utvalgets budsjettvedtak.

Hele tusen kroner

	Endringer for Bydel Sagene	Endringer for bydelene samlet
Omfordeling mellom bydeler for hel-og halvdagsplasser i barnehager	60	0
Generell styrking av bydelsrammen	1 738	27 000
Månedskort for TT-brukere arb.reiser	195	3 000
Fritak for oppholdsbetaling SFO sær. Barn 4-7 trinn	274	4 300
Kompensasjon barnevern for tidligere uttrekk barnevern	958	15 000
Inntektgraderte satser i barnehagene	96	2 000
Inntektgraderte satser i SFO	281	4 400
Sosialhjelp, 5% økning av normene ift.2006	<u>1 072</u>	<u>12 000</u>
Samlet	4 674	67 700

Av rammeøkningen på 4,674 mill. foreslår bydelsdirektør at 1,072 mill. legges til sosialhjelp, mens de resterende 3,602 mill. avsettes på kostra 180 til senere fordeling og delvis dekning av merforbruk fra 2006

Av tildelte midler er kr. 60.000-, vedr. omfordeling barnehager, 1,738 mill. i generell styrking og 0,958 mill. vedr. barnevern frie midler. Samlet 2,756 mill. som benyttes til dekning av merforbruk.

Vedtaket knyttet til barnevern betyr at 15 mill. som ble inndratt fra bydelene i byrådets forslag til delfinansiering av kostbare plasseringer er videreført, men slik at bydelenes ramme ikke blir redusert. Vi opprettholder derfor inntektsforutsetningen på 0,958 mill. som allerede er innarbeidet i bydelsutvalgets budsjett for barnevernet, idet de 15 mill. som er avsatt sentralt skal fordeles til bydelene senere.

De resterende midler fordeles på rett kostra når det er beregnet hvilken effekt bystyrets vedtak knyttet til beløpene vil ha for bydelen. Eventuelle besparelser benyttes til dekning av merforbruk.

Merforbruk for 2006

Fra bydelsutvalgets søknad til bystyret om en grense på 2,5% siteres:

”Bydelsutvalget viser til at ingen bydel har fått et så stort prosentvis rammekutt (7 %) som bydel Sagene fikk i 2005. Tidligere anså bystyret et rammekutt på 3-5 % som realistisk å gjennomføre. Når bydelen samtidig fikk ansvaret for en rekke nye yngre funksjonshemmede med betydelige behov for pleie og omsorg måtte bydelsutvalget vedta innsparinger for 70 mill. i 2005 d.v.s. 12 % av bydelens driftsbudsjett.

Bydelsutvalget på Sagene har gjennomført tilpasninger i størrelsesorden 3 – 5 % i mange år tidligere, men en omstilling i løpet av ett år på 12 % viste seg umulig å få gjennomført.

Bydelen gikk dermed inn i 2006 med et for høyt aktivitetsnivå som sammen med et ytterligere rammekutt på ca. 4 % medførte at bydelsutvalget vedtok nye reduksjoner for ca. 43 mill. for 2006.

I perioden 2005 – 2006 har bydelsutvalget redusert antall sykehjemsplasser med ca. 45 plasser, og det er inndratt ca. 100 årsverk. I tillegg har alle tjenester måtte innarbeide ca. 4 % effektivitetsuttak. Samlet har bydelen foretatt innsparinger på 70-80 mill. i 2005-2006.

Presset fra sykehusene og lavere ledighet i sykehjemsplasser har medført at bydelen i 2006 ikke har klart å redusere antall sykehjemsplasser som forutsatt, og vi går inn i 2007 med ca. 25 flere plasser enn planlagt. Antall barn i barnevernet har også økt i løpet av 2006, og selv om bydelen har forholdsvis få barn i institusjoner og flere lokale tiltak har klientutgiftene samlet økt. Sosialhjelpsutbetalingene pr. bruker har i de siste årene vært blant de laveste i Oslo, men ytterligere nedgang tilpasset en redusert sosialhjelpsramme har ikke slått til.

Som følge av disse forhold får bydelen i 2006 et merforbruk, prognosert til ca. 20 mill.”

Bydelsutvalget behandlet 14.12.06 bydelens prognose for 2006 basert på oktober regnskapet.

Tabellen viser prognosen.

Prognose for 2006: Avvik i hele tusen kroner

Kostra funksjon	Avvik i hele tusen kroner
Kostra 241 Diagnose behandling rehabilitering	705
Kostra 242 Sosial rådgivning og veiledning	- 1 560
Kostra 243 Tilbud til personer med rusproblemer	300
Kostra 215 Skolefritidstilbud	- 582
Kostra 231 Aktivitetstilbud barn og unge	- 1 000
Kostra 252 Barnevernstiltak utenfor familien	- 8 196
Kostra 253 Pleie omsorg hjelp i institusjon	- 4 773
Kostra 254 Pleie omsorg hjelp i hjemmet	- 1 714
Kostra 281 Økonomisk sosialhjelp	- 2 820
Totalt bydel	- 19 640

Av merforbruket på kostra 242 utgjør forsinkelser i husleiebesparelser som følge av flyttinger 1,2 mill. Sosialtjenesten er for øvrig i balanse. Når kostra 281 viser et merforbruk på 2,820 mill. er dette i forhold til bydelens interne ramme dvs. etter omdisponering av midler til aktive tiltak er trukket fra.

Kostra 215 SFO er underbudsjettet og det er tatt hensyn til dette i budsjettet for 2007. Merforbruket på kostra 231 skyldes manglende oversikt i tjenesten og gjennomføring av tidligere vedtatte innsparinger. Korrigerende tiltak er iverksatt.

Merforbruket på 254 pleie og omsorg i hjemmet skyldes primært forsinket økonomisk effekt av 19 årsverkene som ble inndratt gjennom bydelsutvalgets vedtak i juni 2006, samt ca. 0,5 mill. til skifting av låser som følge av innbrudd hos hjemmetjenesten.

Hoved årsaken til bydelens merforbruket er knyttet til forsinket nedtrapping av sykehjemsplasser og økende antall barn i barnevernet. Rammen for barnevernet for 2007 er øket tilsvarende, og vi har videreført 13 flere sykehjemsplasser i 2007. Situasjonen pr.d.d. er imidlertid at det ikke har vært ledighet i bydelens plasser i november – desember, og vi går derfor inn i 2007 med ytterligere 12 flere sykehjemsplasser. Bydelsdirektør anser at det er urealistisk å redusere med disse plasser, og arbeider med å finne dekning for ca. 5 mill. i økte utgifter for 2007.

Forslag til dekning av merforbruk

Bydelsutvalget har bedt bydelsdirektør i første omgang å fremme forslag til dekning av merforbruk innen en grense på 2,5 %. Bydelsdirektør har nedenfor beregnet overførbart merforbruk i.h.t. gjeldende regler (5%) og til bydelsutvalgets søknad om 2,5%. Det legges til grunn at beregningen følger samme metodikk som for 2006, dvs. at utsatt inndekning av merforbruk legges til fjorårets merforbruk.

Bydelen har fått utsatt 6,821 mill. av merforbruket fra 2005 til 2007. Beløpet er trukket ut av den ramme bydelen har fått tildelt av bystyret, og er således dekket gjennom bydelsutvalgets budsjettvedtak av 14.12.06.

Maksimalt overførbart merforbruk ved 5 % grensen er 28,837 mill., hvorav 6,821 mill. allerede er innarbeidet i 2007. Det gjennstående beløp som maksimalt må dekkes opp blir 22,016 mill., som er mer enn prognosert merforbruk.

Maksimalt overbart merforbruk ved 2,5% grensen er 14,417 mill., hvorav 6,821 mill. er innarbeidet i 2007. Det gjennstående beløp opp til grensen på 2,5 % blir 7,596 mill. Det er dette beløp bydelsdirektør i denne sak fremmer forslag til dekning.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Ingen av forslagene som fremmes i denne sak har organisatoriske eller miljørelaterte konsekvenser.

Bydelsdirektør foreslår følgende tiltak:

2,756 mill. i frie midler fra bystyrets budsjettforlik benyttes til dekning av merforbruk.

1,200 mill. innarbeides i økt ramme fra psykisk helsevern og benyttes til å opprettholde hjembasert omsorg p.g.a. flere yngre med psykiske lidelser og færre eldre, noe som isolert sett burde medført ytterligere reduksjoner i bemanningen. Det legges til grunn at 42 av 66 mill. avsatt sentralt fordeles til bydelene dvs. ca. 3 mill. til bydelen hvorav 1,8 mill. allerede er innarbeidet som en inntektsforutsetning i bydelsutvalgets budsjettvedtak.

1,400 mill. avsatt over investeringsrammen til HPOIØ og gjennom BU' s vedtak av 14.12.06 avsatt til ombygginger m.m. omdisponeres til andre tiltak, som igjenn kan frigjøre tilsvarende beløp til å dekke merforbruk.

0,200 mill. bespares på administrasjonen ved at stilling som hovedverneombud reduseres til ½ stilling fra 01.01.07. bl.a. som følge av overføring av sykehjem til ny etat m.m.

0,200 mill. reduseres i husleier til Omsorgsbygg KF ved at rehabiliteringssenteret flyttes fra Kingosgate til Vøyensvingen 4-8 innen 01.06.d.å.

0,200 mill. i økt statstilskudd til funksjonshemmede barn. I vedtatt budsjett er statstilskuddet fra 2006 videreført. Bydelens relative andel av førskolebarn har imidlertid øket og bydelens andel av den statlig tildeling kan derfor økes.

0,400 mill. i økt finansiering av sosialtjenesten fra prosjektmidler, alternativ inndragning av ett årsverk ved sosialtjenesten.

0,300 mill. i reduserte lønnskostnader i administrasjonen gjennom at to avd.sjefer er beordret til andre stillinger i Oslo kommune i 2007.

0,940 mill. gjennom å utsette/gradvis etablere bydelens nye botilbud i Maridalsveien 244.

Samlet gir disse forslag dekning for 7,596 mill.

Forslag til vedtak:

1. Opprinnelig budsjett

1.1 Funksjon 180 diverse fellesutgifter art 11 kjøp av varer og tjenester økes med 3.602.000,- (herav 2.756.000,-, til dekning av merforbruk fra 2006)

1.2 Funksjon 281 økonomisk sosialhjelp art 14 overføringer økes med 1.072.000,-

(sum netto ramme økes med 4,674 mill. kroner som sammen med netto ramme på 661,94 mill. kroner i BU-sak 06/98 gir 666,614 mill. i netto ramme i opprinnelig budsjett 2007)

2. Interne budsjettjusteringer

2.1 Funksjon 180 diverse fellesutgifter art 11 kjøp av varer og tjenester økes med kr. 4.840.000,- (avsatt til dekning av merforbruk fra 2006)

2.2 Funksjon 120 administrasjon art 10 lønn og sosiale utgifter reduseres med kr. 500.000,- (1/2 verneombud og beordringer)

2.3 Funksjon 211 styrket tilbud til førskolebarn art 17 refusjoner økes med kr. 200.000,-, (statstilskudd funksjonshemmede barn)

2.4 Funksjon 241 diagnose, behandling og rehabilitering art 13 kjøp av varer og tjenester Reduseres med kr. 200.000,-, (redusert husleie)

2.5 Funksjon 242 råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid art 17 refusjoner økes med kr. 400.000,- (sosialkontoret)

2.6 Funksjon 254 kjernetjenester knyttet til pleie, omsorg, hjelp til hjemmeboende art 10 lønn og sosiale utgifter reduseres med kr. 940.000,- (boliger Maridalsveien), art 11 kjøp av varer og tjenester reduseres med kr. 1.400.000,- (alternativ finansiering) og art 17 refusjoner økes med kr. 1.200.000,- (økt ramme psykisk helsearbeid)

(netto endring i rammen = 0)

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg: ingen
Utrykte vedlegg: ingen

Saksframlegg

Saksmappe:
2002/906

Saksbeh:
Morten Nordlie, 23 47 40 67

Dato: 02.01.2007
Arkivkode:
175

Saksgang

Utvalg	Møtedato
MEDBESTEMMELSEsutvalget	23.01.2007
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	24.01.2007
BYDELSUTVALGET	01.02.2007

BU-sak 07/2 Sagene samfunnshus- fast tjenestested i bydel Sagene

Sammendrag:

Bydelsutvalget vedtok i sak 06/73- Avvikling av handlingsplanen for Oslo Indre øst, at Sagene samfunnshus/Enhet for Bærekraft skulle finansieres innenfor rammen til prosjekt 4900 steds,- og lokaldemokrati med 1.65 mill for 2007.

En konsekvens av dette vedtaket er at leiekontrakten med OBOS må reforhandles for en ny periode. (Egen sak om dette vil bli fremmet for bydelsutvalget til godkjenning).

Det er 3 ansatte i Enhet for Bærekraft. Av disse er to fast ansatt i bydelen, mens den tredje stillingen har vært en tidsbestemt prosjektstilling. Når et prosjekt har vart i så mange år, og prosjektet forsetter, har de som har opprettholdt denne typen stillinger en fortrinnsrett til stillingene og de bør også gjøres faste. Samtidig "blokkerer" de som er i faste stillinger i Enhet for Bærekraft, for at de som vikarierer i deres stillinger kan få et mer ordnet ansettelsesforhold. Etter over 6 år, er det behov for å foreta en opprydding i ansettelsesforholdene.

Saksframstilling:

Sagene samfunnshus ble tidligere drevet som andelslag, med økonomisk støtte fra bydel Sagene. Bydelsutvalget besluttet høsten 2000 at bydel Sagene skulle overta ansvaret for driften av samfunnshuset fra og med 1. januar 2001.

Utviklingen av Sagene samfunnshus har ved flere anledninger vært til behandling og evaluering i Bydelsutvalget bl.a. i september 2002, med enstemmige vedtak knyttet til driften og utviklingen av stedet.

I forbindelse med bydelsutvalgets budsjettbehandling i desember 2004, foreslo Bydelsdirektøren at Samfunnshuset gis ansvaret for bydelens LA21 arbeid overfor befolkningen og driften av de lokale parkene og Grønn Patrulje.

Bydelsutvalget støttet direktørens forslag til den interne organiseringen av Kultur- og nærmiljøavdelingen, slik at Sagene samfunnshus, ble organisert som en egen resultatenheter – Enhet for Bærekraft.

Det betyr i prinsippet at Sagene samfunnshus, eller Enhet for Bærekraft, har fungert som en enhet på linje med de øvrige resultatenheter i bydel Sagene i to år. Det som skiller denne

enheten fra de øvrige, er at den i hovedsak har vært finansiert over handlingsplansmidler (HOIØ) og at enheten har vært organisert som et prosjekt.

Når virksomheten i Enhet for bærekraft nå fortsetter på det 7 året anbefaler bydelsdirektør at organiseringen endrer status fra prosjekt til en ordinær resultatenhet, med den konsekvens at det opprettes 3 faste stillinger knyttet til resultatenheten.

En opprettelse av tre faste stillinger i Enhet for Bærekraft, innebærer ikke en skjerming av enheten i forhold til mulig fremtidige budsjettsalderinger. Et vedtak om faste stillinger betyr at Enhet for Bærekraft vil bli vurdert med på lik linje med bydelens øvrige resultatenheter i forhold til de budsjettmessige utfordringer bydelen måtte stå overfor.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

For innværende år vil opprettelsen av de tre faste stillingene ligge innefor rammene av bydelens vedtatt budsjett.

Stillingshjemlene til de to fast ansatte i Enhet for Bærekraft, er knyttet til stillinger i h.h.v Barn- og unge avdelingen og Helse og sosialavdelingen. Opprettelsen av nye stillingshjemler i Enhet for Bærekraft innebærer at hjemlene i de andre avdelingene kan frigis til de som nå faktisk arbeider/vikarierer i disse stillingshjemlene. Dette innebærer en organisatorisk og personalmessig forbedring for alle de berørte parter.

I forhold til den tidsbestemte prosjektstillingen knyttet til Enhet for Bærekraft, innebærer fortsettelse av virksomheten i enheten ut over kontraktperioden (21.12.2006), at den ansatte i prosjektstillingen har opparbeidet seg rettigheter i forhold til tilbud om fortsettelse i fast stilling.

De miljømessige konsekvensene er store.

For arbeidsmiljøet betyr en opprettelse av tre nye stillingshjemler, at de som til nå har gått i lange vikariater og prosjekter, med den grad av usikkerhet dette innebærer, at de får et styrket og forbedret arbeidsforhold til bydelen. Erfaringsmessig gir dette positive utslag på arbeidsmiljøet. Det betyr også at bydelen blir mer konkurransedyktig i å beholde arbeidstakere med spisskompetanse , i et arbeidsmarked med liten ledighet og stor etterspørsel etter kvalifiserte arbeidstakere.

En vil formode at opprettelsen av tre stillingshjemler i Enhet for Bærekraft, vil styrke bydelens arbeid med miljø og bærekraftig utvikling. Både det befolkningsrettede og det med fokus på bydelens egen organisasjon, siden dette er enhetens hovedoppgaver.

Forslag til vedtak:

- 1. Tre stillinger knyttet til Enhet for Bærekraft opprettes som faste stillinger fra 01.02.2007.**

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Saksframlegg

Saksmappe:
2003/1452

Saksbeh:
Hans Raastad, 23 47 40 06

Dato: 04.01.2007
Arkivkode:
175.4

Saksgang

Arbeidsutvalget 30.01.07

Bydelsutvalget 01.02.07

BU-sak 07/3 Fornyelse av leieforhold i Sandakerveien 33C

Sammendrag:

Saken gjelder fornyelse av leieavtalene for tredje og fjerde etasje i Sandakerveien 33 C. To eldre leieavtaler fra 07.06.96 og 10.07.97 som gjelder disse etasjer, utløper 1. april 2007. Det fortsatte leieforhold foreslås avtalt som tillegg til leiekontrakt av 18.05.06 som gjelder andre etasje og halve første etasje i samme bygg.

Leiekontrakten av 18.05.06 ble satt opp med utgangspunkt i Huseiernes landsforbunds standard leieavtaler for næringsbygg og representerer dermed en forenkling i forhold til de to eldre leiekontrakter fra 10.01.1996 som den erstattet. Bydelsutvalget godkjente denne leiekontrakten i BU-sak 2006/31.

Ved å avtale fornyelse av leieforholdet for tredje og fjerde etasje som tillegg til den nylig inngåtte leiekontrakt av 18.05.06, videreføres arbeidet med å forenkle avtaleforholdene for bydelens leieforhold i Sandakerveien 33 C.

De økonomiske vilkår for forlengelsen av leieforholdet er en videreføring av dagens leiepriser, som tilsvarer ca kr 900 per kvm per år i 2006. Samordningen av avtalene innebærer at leietiden for tredje og fjerde etasje blir på fire år fram til 31. mars 2011, som er utløpstiden for leiekontrakten av 18.05.06. Leietaker har rett til å forlenge leieavtalen med fem år på vilkår som partene blir enige om.

Bakgrunn for saken og saksframstilling:

Bydel Sagene er leietaker for alle kontorlokaler i Sandakerveien 33 C. Eier av Sandakerveien 33 C er familieide aksjeselskaper.

Bydelen gjennomførte i 2006 store endringer i bruk og leie av lokaler. Tidligere leieforhold i Treschowsgate 2 B og Sandakerveien 78 ble avsluttet. De store tjenestene ble samlet i Sandakerveien 33 C og Thorvald Meyersgt 9-11 (i tilknytning til bydelsadministrasjonen i Thorvald Meyersgt 7). Det samlede leieareal ble redusert med ca 20% og de årlige utgifter til leie av lokaler ble redusert med ca 4 mill.

Aktivitetsplanen for pleie- og omsorgstjenestene i vedtatt budsjett for 2007 inneholder blant annet sammenslåing av hjemmetjenesten til en resultatenhet fra 01.01.2007 som omstillings- og effektiviseringstiltak. Denne sammenslåing realiseres ved å samle hjemmetjenesten i Sandakerveien 33 C hovedsakelig i fjerde etasje samt ved at hjemmetjenesten gjør seg nytte av publikums- og felleslokaler i byggets øvrige etasjer.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Leieforpliktelsene dekkes innenfor rammen av godkjent budsjett for 2007. Sikringen av fortsatt leie av de aktuelle lokaler ligger til grunn for de organisatoriske omstillings- og effektiviseringstiltak som er innarbeidet i det samme budsjett.

Bydelsutvalget har i verbalvedtak V15 til budsjettet for 2007 bedt bydelsdirektøren finne løsninger for å dekke ombyggings- og flyttekostnader for den aktuelle samling av hjemmetjenestene og øvrige planlagte tiltak for arealeffektivisering. Administrasjonen arbeider med dette i samsvar med verbalforslaget.

Det er ingen særskilte miljørelaterte konsekvenser som følger av å sikre fortsatt leierett til de lokaler bydelen benytter i dag. I samarbeid med bydelens service- og støtteavdelinger vil de tjenester som utføres fra Sandakerveien 33 C, legge stor vekt på å utvikle fellesfunksjoner og praktisk samarbeid når dette er til fordel for publikum, miljø- og sikkerhetstiltak og dessuten fremmer kostnadseffektiv utøvelse av tjenestene.

Vedtakskompetanse:

Bystyret har i sak 276/1999 delegert til bydelsutvalgene myndighet til å inngå leiekontrakter for lokaler som den enkelte bydel skal benytte i tilknytning til sin tjenesteytelse som binder kommunen for inntil 5 år og har en verdi inntil 10 mill (eksklusive felleskostnader, energiutgifter og lignende som avregnes hvert år etter regnskap). Forlengelsen av leieforholdene har økonomiske rammer som ligger innenfor disse grenser.

Forslag til vedtak:

Tillegget til leiekontrakt av 18.05.06 med Torshovbygg A/S godkjennes.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Tillegg til leiekontrakt av 18.05.06 med Torshovbygg A/S.

Utrykte vedlegg:

Leiekontrakt av 18.05.06 med Torshovbygg A/S.
BU-sak 2006/31: Fornyelse av leieavtale for Sandakerveien 33 C.
Bydelsutvalgets budsjettvedtak og bydelens budsjett for 2007.

TILLEGG TIL LEIEKONTRAKT AV 18. 05.06

mellom
Torshovbygg A/S
(nedenfor kalt utleier)
og
Oslo kommune Bydel Sagene
(nedenfor kalt leietaker)

Leieavtalens punkt 4 –leieobjekt –endring

Eksisterende punkt gis følgende tilføyelse:

- (3) 724 kvm i byggets 3.etasje,
- (4) 724 kvm i byggets 4.etasje

Leieavtalens punkt 7 endring

Eksisterende punkt (1) utgår og erstattes med:

Leieforholdet i første og andre etasje løper fra 1. april 2006 til 31. mars 2011. Leieforholdet i tredje og fjerde etasje løper fra 1. april 2007 til 31. mars 2011, hvoretter leieforholdene opphører uten oppsigelse. Leieforholdene kan ikke sies opp i leieperioden.

Leieavtalens punkt 8 Leiesum – endring

Eksisterende punkt (1) og (2) utgår og erstattes med:

- (1) Årsleien utgjør kr 963 000,- (eksklusiv merverdiavgift). Fra 1. april 2007 utgjør årsleien kr 2 266 200 (eksklusiv merverdiavgift)
- (2) Leien forfaller til betaling forskuddsvis den 1. hvert kvartal med ¼ av årsleien.

Leieavtalens punkt 28 Vedlegg til kontrakten

Eksisterende punkt utgår og erstattes med følgende:

Vedlegg 1,2 3, og 4 Tegninger

Denne avtalen er undertegnet i to eksemplarer, hvorav utleier og leietaker hver har fått sitt.

Oslo ..02.01..2007

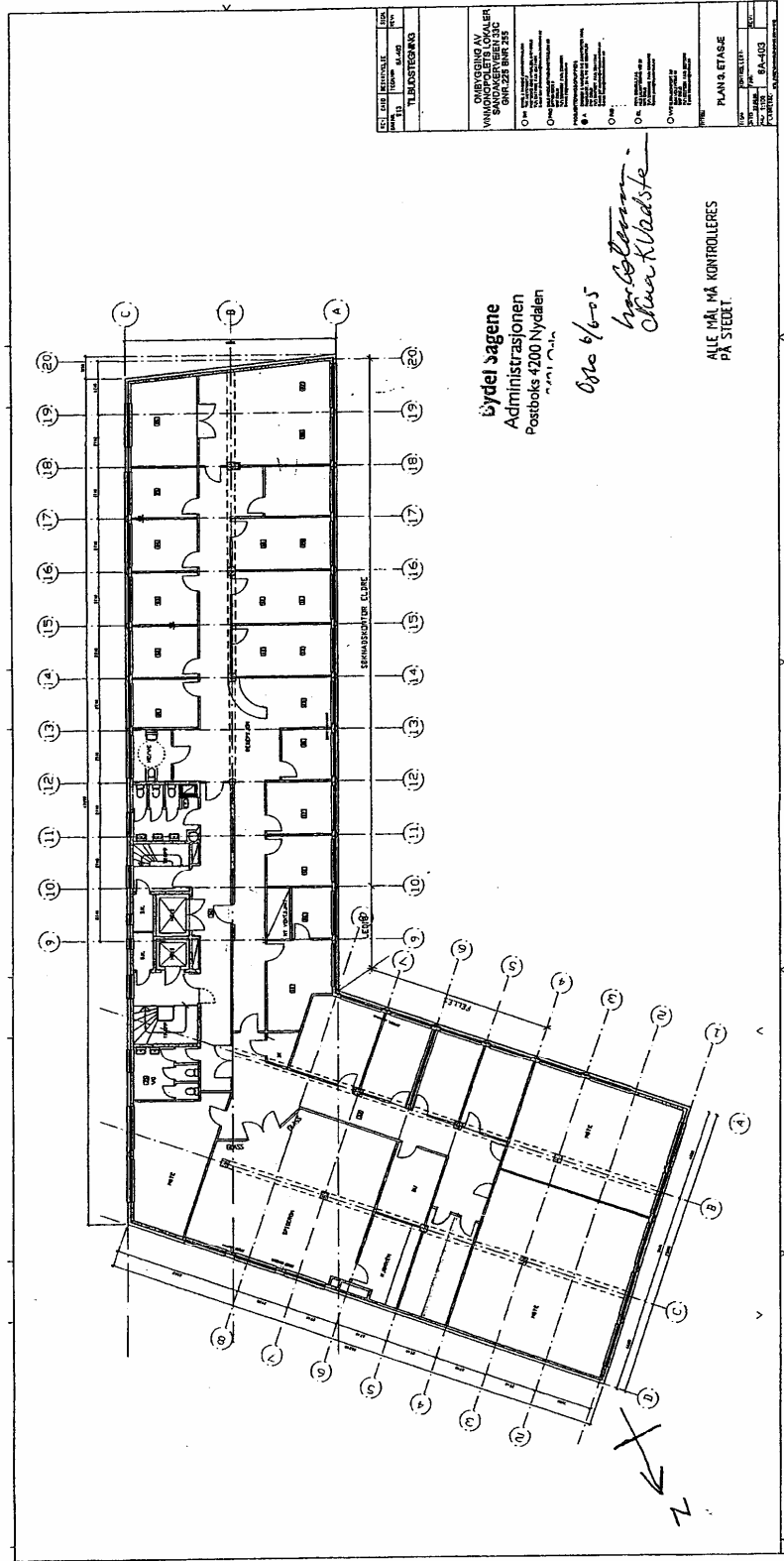
Utleier
for Torshovbygg AS

Hilde B. Cardus

Oslo2006

Leietaker
for Oslo kommune, Bydel Sagene

Sandaker v. 33c S. et.
 skala 1:274

Bydel Sagene
 Administrasjonen
 Postboks 4200 Nydalen

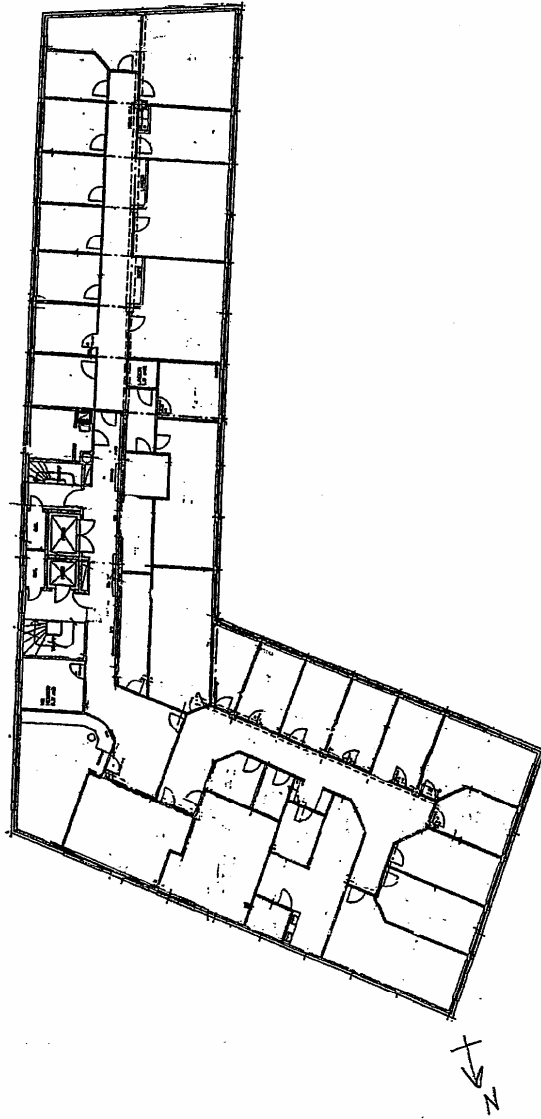
8/10 6/05
 Ingeborg
 Olav Kludste

ALLE MÅL MÅ KONTROLLERES
 PÅ STEDET

UTSITT	INNSITT	UTSITT	INNSITT
1:1	1:1	1:1	1:1
TILSÆTTING			
OMBYGGING AV VINDKVELETT I 1. OG 2. ETASJE SANDAKER V. 33c 04/25 BNR 205			
01	02	03	04
05	06	07	08
09	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
33	34	35	36
37	38	39	40
41	42	43	44
45	46	47	48
49	50	51	52
53	54	55	56
57	58	59	60
61	62	63	64
65	66	67	68
69	70	71	72
73	74	75	76
77	78	79	80
81	82	83	84
85	86	87	88
89	90	91	92
93	94	95	96
97	98	99	100
101	102	103	104
105	106	107	108
109	110	111	112
113	114	115	116
117	118	119	120
121	122	123	124
125	126	127	128
129	130	131	132
133	134	135	136
137	138	139	140
141	142	143	144
145	146	147	148
149	150	151	152
153	154	155	156
157	158	159	160
161	162	163	164
165	166	167	168
169	170	171	172
173	174	175	176
177	178	179	180
181	182	183	184
185	186	187	188
189	190	191	192
193	194	195	196
197	198	199	200
201	202	203	204
205	206	207	208
209	210	211	212
213	214	215	216
217	218	219	220
221	222	223	224
225	226	227	228
229	230	231	232
233	234	235	236
237	238	239	240
241	242	243	244
245	246	247	248
249	250	251	252
253	254	255	256
257	258	259	260
261	262	263	264
265	266	267	268
269	270	271	272
273	274	275	276
277	278	279	280
281	282	283	284
285	286	287	288
289	290	291	292
293	294	295	296
297	298	299	300
301	302	303	304
305	306	307	308
309	310	311	312
313	314	315	316
317	318	319	320
321	322	323	324
325	326	327	328
329	330	331	332
333	334	335	336
337	338	339	340
341	342	343	344
345	346	347	348
349	350	351	352
353	354	355	356
357	358	359	360
361	362	363	364
365	366	367	368
369	370	371	372
373	374	375	376
377	378	379	380
381	382	383	384
385	386	387	388
389	390	391	392
393	394	395	396
397	398	399	400
401	402	403	404
405	406	407	408
409	410	411	412
413	414	415	416
417	418	419	420
421	422	423	424
425	426	427	428
429	430	431	432
433	434	435	436
437	438	439	440
441	442	443	444
445	446	447	448
449	450	451	452
453	454	455	456
457	458	459	460
461	462	463	464
465	466	467	468
469	470	471	472
473	474	475	476
477	478	479	480
481	482	483	484
485	486	487	488
489	490	491	492
493	494	495	496
497	498	499	500

02.01.07 Lille B. Cardus

Sandaker, 33c 4. et.
Scale 1:279

EKS. FORHOLD
24/2-05
§ 33c 4. ET.
1:200

02.01.07 Jille B. Carlsen

Saksframlegg

Saksmappe:
2005/968

Saksbeh:
Cato Johansen, 234 74068

Dato: 11.01.2007
Arkivkode:
412

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BYDELSUTVALGET	01.02.2007
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	24.01.2007
BARNE- OG UNGEKOMITEEN	29.01.2007

BU-sak 07/4 Orientering om status i rullering av skolebehovsplanen 2006-2015

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalget uttalte seg til rulleringen av skolebehovsplanen 2006-2015 i møte 15.06.2006. Saksfremstilling og utskrift av møtebok er vedlagt.

I forbindelse med behandling av planen i Kultur- og utdanningskomitéen ble bydel Sagene ved bydelsutvalgsleder Tone Tellevik Dahl invitert til å holde deputasjon for komitéen i møte den 8. januar 2007. Det ble utarbeidet et notat som redegjorde for befolknings/elevframskrivinger, samt de behov som bydelen mener må dekkes og redegjøres bedre for. Dette materialet ble presentert i deputasjonsmøtet av bydelsutvalgsleder. I tillegg ble det laget en kartskisse som viser den fortettingen som ennå ikke er utført i Sandakerområdet, i forbindelse med forslaget om ny 1-10-skole på området til nåværende Sandaker Videregående Skole. Notatet og kartskissen er vedlagt.

Vedlagt er også notat fra byråden for barn og utdanning til komitéen angående nærmere redegjørelse for kapasitetssituasjonen i området Sagene-Bjølsen-Sandaker, samt mulige alternativer for Sandaker videregående skole, som i stor grad underbygger bydelens holdninger til saken.

Bydelsadministrasjonen har i etterkant bedt om en status for elevtallet ved de aktuelle skolene pr. 1. januar 2007. I forhold til de tallene byråden presenterer ser situasjonen slik ut:

Skole	GSI pr. 01.10.2006	Elevtall pr. 01.01.2007	Kapasitet (80%)
Bjølsen BU	545	525	605
Lilleborg B	394	409	358
Sagene BU	425	460	515
Sum	1364	1394	1478

Tallene viser at Bjølsen BU har færre elever enn prognostisert, mens Sagene og Lilleborg har flere. Til sammen viser de tre skolene en økning på 30 elever i forhold til prognosen. Tallene viser også at Lilleborg har overskredet sin kapasitet dersom 80 % dekning legges til grunn.

Saken skal behandles i Kultur- og utdanningskomitéen onsdag 17. januar, og deretter i bystyret. Resultatet redegjøres for muntlig i bydelskomitémøtene.

Forslag til vedtak:

Komitéen tar sak om status i rullering av skolebehovsplanen 2006-2015 til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

- Saksfremstilling og bydelsutvalgets vedtak, høringsuttalelse til rullering av skolebehovsplanen 2006-2015
- Orientering til KOUK om bydelens skolebehov v/bydelsutvalgsleder
- Notat til KOUK fra Byråd for barn og utdanning

Saksframlegg

Saksmappe:
05/968

Saksbeh:
Cato Johansen, 234 740648

Dato: 30.05.2006
Arkivkode:
412

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	07.06.2006
BARNE- OG UNGEKOMITEEN	12.06.2006
BYDELSUTVALGET	15.06.2006

SKOLEBEHOVSPLANEN 2006-2015 - HØRINGSUTTALELSE

Bakgrunn for saken:

Bydel Sagene har tidligere uttalt seg til Skolebehovsplanen 2005-2015, og påpekte i uttalelsen manglende hensyn til den store befolknings- og utbyggingsveksten bydelen har og kommer til å få i årene fremover. Bydelen mente at dette ikke ble gjenspeilet i skolebehovsplanen, som dermed ble ansett å være utilstrekkelig. Ved behandling av planen i bystyret 1.3.2006 ble det vedtatt at planen måtte rulleres snarlig blant annet med tanke på skolebehovet i bydel Sagene og bydel Nordre Aker, og generelt behovet for nye elevtallframskrivninger. Foreslått 8-13-skole på Sandaker og ren barneskole på Bjølsen ble heller ikke anbefalt av bydelen, som heller ba om utredning av nye skoletomter. Følgende vedtakspunkter vedrørende Sagene bydel har konsekvenser for behandlingen av rulleringen:

4. I påvente av byrådets utredning av skolebehovene i området Sagene (Bjølsen/Sandaker) og Nordre Aker (Grefsen, Kjelsås, Disen, Nydalen) opprettholdes Bjølsen som en 1-10-skole og Sandaker som en videregående skole.
6. Byrådet bes vurdere skolebehovene i området Sagene (Bjølsen/Sandaker) og Nordre Aker (Grefsen, Kjelsås, Disen, Nydalen) på nytt og legge fram et forslag til løsning både når det gjelder grunnskole- og videregåendebehov ved første rulling av skolebehovsplanen.
7. Byrådet bes utrede muligheten for å opprette en ny skole i Nydalen.

Bydelsadministrasjonen har mottatt forslag til rullert skolebehovsplan til høring. Planen bygger på skolebehovsplanen 2005-2015, og hovedpunktene i planen er oppdatering av elevtallprognoser samt forslag til etablering av nye skoler/utvidet elevkapasitet som følge av boligutbygging. En vurdering av videregåendebehovet er fraværende, noe UDE begrunner med den korte rulleringsfristen. Oversendelsen er datert 19.05. med høringsfrist 06.06. Bydelsadministrasjonen vil bemerke at en 14 dagers høringsfrist på en sak av stor betydning for bydelens utvikling er lite tilfredsstillende, og særlig ettersom bydelen ikke har vært kontaktet i forbindelse med rulleringen. Administrasjonen kan ikke se at det ligger noen spesiell utredning for denne bydelen i forkant av rulleringen, og mener at det er nødvendig at det foreligger en egen utredning uavhengig av skolebehovsplanen.

Saksframstilling:

Utdanningsetaten foreslår i rulleringen at Bjølsen omgjøres til 1-7 skole, og at det opprettes ny ungdomsskole i Nydalen. Dette mener etaten vil utvide kapasiteten på Bjølsen skole med

270 elever. Det er ikke gjort noen ny vurdering av kapasiteten til videregående skoler, et arbeid som er i gang men som på grunn av den korte fristen for rullering først kan avstedkomme konkrete alternativer ved neste rullering igjen.

Elev- og befolkningsframskrivning

Utdanningsetaten har i sin rullering kommentert Utviklings- og kompetanseatatens befolkningsframskrivning. Denne baserer seg på tall fra Statistisk Sentralbyrå. Grunnskolene har sin offisielle telling av elever hvert år (GSI-tellingen), og påpeker at differansen mellom SSB-tallene og GSI-tellingen er til dels store. UDE viser til at den nye befolkningsframskrivningen viser et mindre anslag enn ved tidligere framskrivninger i de aktuelle aldersgruppene. Konsekvensen er at man i rulleringen har *nedjustert* elevframskrivningene i grunnskolene i bydelen i forhold til tallene i den forrige planen.

GSI-tellingen som UDE baserer elevframskrivningen på viser blant annet at Lilleborg skole fortsatt har kapasitet, og vil først ha kritisk kapasitetsmangel i 2010. Dette stemmer dårlig med de reelle tallene som Lilleborg skole oppgir, nemlig at de til høsten vil ha et elevtall som er på UDEs 2010-nivå. Skolen har beregnet et inntak på 55 elever, men tok i fjor høst inn 75, et tall de forventer også kommende høst. Med denne økningen beskrives situasjonen som kritisk for 2007. Dette tyder på at UDEs beregningsgrunnlag for elevframskrivning ikke viser reelle tall.

Fødselstallene i bydelen er sterkt økende, med en vekst på hele 14,7 % fra 2004 til 2005. I forhold til siste befolkningsframskrivning som anslo befolkningen til 2072 i aldersgruppen 1-5 år, viser det seg at pr. 1.1.2006 er dette tallet 2224. Det er en rivende befolkningsutvikling i bydel Sagene hvor unge yrkesaktive i etableringsfasen flytter inn, og det er en tendens til at folk blir boende også når barna når skolealder. Med målsettingen om og økende politisk gjennomslag for krav om større familieeileiligheter i nye byggeprosjekter er det ikke usannsynlig at denne tendensen fortsetter. Når de store fødselskullene vi har pr dags dato når skolealder mener bydelen derfor at en større andel av disse vil kreve skoleplass enn det UDE forutsetter.

Kapasitetskonsekvenser av skolefritidsordningen

Ved barneskolene i bydelen er det et økende problem å finne gode løsninger for skolefritidsordningen. Ved økt elevtall vil det også bli behov for større tilbud innen SFO. Dette ble påpekt ved forrige plan, og UDE har nedskrevet kapasitetsøkningen ved Bjølsen skole ved omgjøring til 1-7-skole fra 360 til 270 elever. Det går derimot ikke fram av saksframstillingen om dette er et resultat av en vurdering av SFO-tilbudet. Bydelsadministrasjonen kan derfor ikke se at dette temaet og konsekvensene for kapasiteten ved skolene er berørt i skolebehovsplanen.

Lokalisering av skoler

Bydelsadministrasjonen mener at en utvidelse av inntaksområdet for Sinsen skole mot vest (altså Torshov) ikke er heldig med tanke på lokal utvikling og trafikksikre gangforbindelser. Bydelsadministrasjonen mener at hensyn til lokal utvikling og skolens tilknytning til nærmiljøet må få en tyngre vektlegging i skolebehovsplanen. Det foreslås derfor at Sandaker videregående skole på sikt omgjøres til en ny 1-10-skole, og at Bjølsen skole også opprettholdes som 1-10-skole. Det mangler også en vurdering av Torshovgata 46 (gamle Torshov skole) som en alternativ skoletomt, et alternativ som fortsatt bør være aktuelt.

En ny skole i Nydalen bør være en videregående skole, og ikke en ungdomsskole. Videregående elever kommer i større grad fra andre deler av byen, og vil nyte godt av kollektivknutepunktet Nydalen. Nydalen er også i større grad enn andre deler av både bydel Sagene og bydel Nordre Aker et næringsområde med IT-, kultur- og kunnskapsbedrifter. Utdanningsetaten påpeker selv at samarbeid med universitet og høyskoler vil bli et viktig aspekt ved videregående opplæring. I Nydalen er det umiddelbar nærhet til BI og en kort t-banetur til Blindern. En grunnskole her vil ha mindre nærmiljøtilknytning. Å utvikle Bjølsen og Sandaker som lokale 1-10-skoler er mer positivt med tanke på nærhet til nærmiljøet og trafikale fordeler.

Forslag til vedtak:

1. Bydelen kan vanskelig å se at rulleringen inneholder en egen utredning for området Sagene (Bjølsen/Sandaker) og Nordre Aker (Grefsen, Kjelsås, Disen, Nydalen) slik bystyret vedtok. En slik utredning burde komme i forkant av og som grunnlag for en rullering. Det påpekes at en høringsfrist på 14 dager er utilstrekkelig slike saker med stor betydning for bydelens utvikling.
2. Bydelen kan ikke se at det er tatt hensyn til fremtidig befolkningsvekst som konsekvens av storstilt utbygging og befolkningsvekst i bydelen, og viser til bydelens tidligere uttalelse til skolebehovsplan 2005-2015 hvor det ble bedt om at bydelens beregninger av boligvekst legges til grunn.
3. Bydelen kan ikke se at GSI-tallene og de framskrivningene som baseres på disse stemmer med den reelle situasjonen på skolene, og viser til eksempelet Lilleborg.
4. Hensynet til grunnskolenes tilknytning til nærmiljøet må gis en større vekt i skolebehovsplanleggingen.
5. Konsekvensene av utvidelser av skolefritidsordningen må inn i vurderingen av skolenes kapasitet og lokalisering.
6. Bydelen foreslår at Bjølsen skole opprettholdes som 1-10-skole, og at Sandaker videregående skole utvikles til ny 1-10-skole. Muligheten for oppretting av skole i Torshovgata 46 (gamle Torshov skole) bør også vurderes.
7. Det foreslås at det opprettes ny videregående skole i Nydalen, som er en meget god plassering av en slik skole med tanke på tilgjengelighet med kollektivtrafikk og nærhet til utdanningsinstitusjoner som BI og Universitetet.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

412

Vedtatt til 05/98-11

Tone Tellevik Dahl,- AP hadde ordet i saken.

Bydelsdirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

UTSKRIFT AV
PROTOKOLL FR.
BU-MØTE DATO 15.06.08
P.H.

VEDTAK (enstemmig):

1. Bydelen kan vanskelig å se at rulleringen inneholder en egen utredning for området Sagene (Bjølsten/Sandaker) og Nordre Aker (Grefsen, Kjelsås, Disen, Nydalen) slik bystyret vedtok. En slik utredning burde komme i forkant av og som grunnlag for en rullering. Det påpekes at en høringsfrist på 14 dager er utilstrekkelig slike saker med stor betydning for bydelens utvikling.
2. Bydelen kan ikke se at det er tatt hensyn til fremtidig befolkningsvekst som konsekvens av storstilt utbygging og befolkningsvekst i bydelen, og viser til bydelens tidligere uttalelse til skolebehovsplan 2005-2015 hvor det ble bedt om at bydelens beregninger av boligvekst legges til grunn.
3. Bydelen kan ikke se at GSI-tallene og de framskrivningene som baseres på disse stemmer med den reelle situasjonen på skolene, og viser til eksempelet Lilleborg.
4. Hensynet til grunnskolenes tilknytning til nærmiljøet må gis en større vekt i skolebehovsplanleggingen.
5. Konsekvensene av utvidelser av skolefritidsordningen må inn i vurderingen av skolenes kapasitet og lokalisering.
6. Bydelen foreslår at Bjølsten skole opprettholdes som 1-10-skole, og at Sandaker videregående skole utvikles til ny 1-10-skole. Muligheten for oppretting av skole i Torshovgata 46 (gamle Torshov skole) bør også vurderes.
7. Det foreslås at det opprettes ny videregående skole i Nydalen, som er en meget god plassering av en slik skole med tanke på tilgjengelighet med kollektivtrafikk og nærhet til utdanningsinstitusjoner som BI og Universitetet.

Saksframlegg

Saksmappe:
2004/2350

Saksbeh:
Cato Johansen, 234 74068

Dato: 13.12.2006
Arkivkode:
512.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	24.01.2007
BYDELSUTVALGET	01.02.2007

BU-sak 07/5 Revisjon av samarbeidsavtalen mellom plan – og bygningsetaten og bydelene

Bakgrunn for saken:

Bydelene og Plan- og bygningsetaten har en gjeldende samarbeidsavtale fra 1996 som gir bydelene rettigheter og plikter som høringsinstans i plansaker og i nærmere angitte byggesaker. Plan- og bygningsetaten og byrådsavdelingen har vurdert at nye lov- og forskriftbestemmelser har gjort at samarbeidsavtalen ikke er i samsvar med gjeldende regler på enkelte områder. Det er også innført ny prosess i plansaker. I denne forbindelse har byrådsavdeling for byutvikling bedt etaten om å revidere samarbeidsavtalen.

Revisjonen ble varslet å dreie seg om noen hovedpunkter. Innføringen av tidsfrister i plan- og byggesaker ble varslet å ha konsekvenser for bydelenes uttalelser ved at retten til uttalelse faller bort dersom bydelen ikke klarer å uttale seg innen fristen. Det ble også foreslått at bydelene selv holder seg orientert om innkomne plansaker via den elektroniske tjenesten Sakinnsyn, og at PBE ikke lenger varsler bydelene om dette. Dette gjelder også ved vurdering av hvilke mindre vesentlige endringer og byggesaker som kan være av interesse for bydelene. Det ble også bedt om andre innspill til revideringen av avtalen.

Bydel Sagene ved bydelsadministrasjonen uttalte seg pr. brev datert 30.08.2006 (vedlagt). Bydelsutviklingskomitéen behandlet saken i møte 25.09.2006 hvor følgende ble enstemmig vedtatt:

- 1) Bydelsutviklingskomitéen tar administrasjonens uttalelse til revisjon av samarbeidsavtalen mellom Plan- og bygningsetaten og bydelene til etterretning.
- 2) Bydelsutviklingskomitéen vil understreke betydningen av at bydelenes politiske og administrative organer kan bidra med sin områdespesifikke kunnskap i vurderingen av plansaker. Nye og kortere tidsfrister i planbehandlingen vanskeliggjør bydelenes arbeid og svekker lokaldemokratiet. Vi finner det ikke akseptabelt at bydelenes rett til merknader og medvirkning faller bort i saker hvor frister ikke kan overholdes. Det er bydelsutviklingskomitéens syn at bydelene fortsatt må varsles aktivt om saker som kommer til behandling, og som faller innenfor samarbeidsavtalens virkeområde.
- 3) Det anbefales at samarbeidsavtalen mellom bydelene og Plan- og bygningsetaten utvides til også å gjelde barnas representant i plansaker. Denne må regnes som en egen,

uavhengig høringsinstans etter plan- og bygningslovens §9-1, selv om denne for tiden er plassert i bydelsadministrasjonene.

I etterkant av uttalelsen ble det holdt et arbeidsmøte i Plan- og bygningsetaten 2. november hvor innspillene ble utdypet av representanter fra bydelene, og det ble diskutert videre arbeid og framdrift. Det foreligger nå et utkast til ny samarbeidsavtale som er ute til høring, og som her fremlegges.

Saksframstilling:

Utkast til ny samarbeidsavtale er vedlagt. Avtalen er inndelt i 4 hovedpunkter (generelt, fellesbestemmelser, plansaker og byggesaker). Bydelsadministrasjonen inndeler sine kommentarer etter dette. Det har vært avholdt et møte mellom representanter fra bydelsadministrasjonene i Gamle Oslo, Frogner, St. Hanshaugen og Sagene angående samarbeidsavtalen. Innstillingen fra disse bydelsadministrasjonene vil derfor være ganske samstemte.

1) Generelt

Ingen endringer. Bydelsadministrasjonen vil derimot påpeke at samarbeidsavtalen har som intensjon at bydelene i økende grad selv holder seg orientert om saker som kommer inn til Plan- og bygningsetaten ved hjelp av elektroniske innsynsverktøy. Bydelsadministrasjonen ser fordelene ved at dette gjøres til en forutsetning, da saksbehandlingen blir mer effektiv ved direkte tilgang til Plan- og bygningsetatens kartverk og arkiv. Disse verktøyene er derimot i dag en betydelig utgift for bydelene (ca. 150.000,- pr år), og det er ikke alle bydeler som kan/ønsker å prioritere dette. Bydelsadministrasjonen mener derfor at utgiftene til slike verktøy bør dekkes sentralt. Dette henger for øvrig sammen med en sak som for tiden foreligger til behandling i Byrådsavdeling for byutvikling angående benyttelse av geodata innad i kommuneorganisasjonen. Pr. i dag må Plan- og bygningsetatens forvaltning og vedlikehold av geodatabaser finansieres gjennom direkte fakturering av bestillere/brukere av dataene, herunder også andre etater og kommunale virksomheter. Med økt krav til elektronisk saksbehandling og økt forvaltningsansvar for bydelene i forhold til torg og parker bør viktigheten av bedre tilgang til verktøy understrekes. Dette vil også være et viktig bidrag til styrkingen av lokale demokratiske beslutningsprosesser i forhold til byutvikling. Bydelene bør derfor kostnadsfritt få tilgang til nødvendige elektroniske databaser og saksbehandlingsverktøy.

2) Fellesbestemmelser

PBEs forslag til endringer:

- Første setning i pkt. 2.3 i gammel avtale om 1 mnd. frist for uttalelse strykes, da dette avhenger av sakstype.
- Nytt pkt. 2.5: ”Vedkommende bydel oversendes kopi av vedtak i de saker hvor bydelen har uttalt seg.”
- Nytt pkt. 2.6: ” Plan- og bygningsetaten skal minst en gang året holde opplæring innen plan- og bygningsrett for ansatte i bydelene. Opplæringen kan enten foregå i bydelene eller i Plan- og bygningsetaten. På tilsvarende måte skal bydelene arrangere informasjons-/opplæringsmøter i bydelene for aktuelle ansatte i Plan- og bygningsetaten.”

Bydelsadministrasjonens kommentarer:

Vedtak av saker mottas allerede i dag, men det er positivt at dette spesifiseres i avtalen. Bydelsadministrasjonen mener derimot at bydelene også bør få kopi av oversendelser til byrådsavdelingen i saker som skal behandles politisk. Dette begrunnes med at bydelen er en del av kommunens politiske system, med koblinger mellom bydelspolitikere og bystyre/byrådspolitikere. Bydelens arbeid ender ikke med behandlingen i Plan- og bygningsetaten, men også videre i byrådsavdelingen fram til vedtak i byrådet/bystyret. Da er det nødvendig at bydelene orienteres som utviklingen i saken etter ferdigbehandling i PBE.

Det er særlig viktig at Plan- og bygningsetaten er oppmerksom på at bydelene er forvaltere av barnehageloven og kommunehelseloven. Ved uttalelse i slike saker skal bydelens uttalelse følges opp, og ikke underlegges diskusjoner internt i PBE. Dette bør presiseres i pkt. 2.4.

Første del av nytt punkt 2.6 er meget positivt, og ble etterlyst av flere bydeler ved forrige høringsrunde. Det var også en oppfatning av at kunnskapen om bydelenes rolle og organisering er mangelfull blant saksbehandlerne i PBE. Dette er forsøkt fulgt opp av PBE med forslaget om at bydelen også selv arrangerer informasjonsmøter for saksbehandlere i PBE. Dette er et nyttig forslag, men ikke helt uproblematisk. De 15 bydelene har til dels meget varierende praksis, og det anses ikke som hensiktsmessig at hver bydel informerer om sin organisasjon. Dette kan forordnes slik at de ansvarlige for plan- og byggesaker i hver bydel utarbeider et samordnet opplegg for et internt fagseminar i Plan- og bygningsetaten, hvor det informeres om bydelenes rolle i plan- og byggesaker. Det foreslås derfor at ordene ”i bydelene” strykes.

3) Plansaker

PBEs forslag til endringer:

- Nytt pkt. 3.1 a): ”Ved innspill til planinitiativ må svar fra bydelen foreligge innen 12 dager”.
- Nytt pkt. 3.1 b): ”Ved igangsetting av planarbeidet for kommunedelplaner, reguleringsplaner, bebyggelsesplaner og reguleringsplaner med forenklet saksbehandling og som etaten står som ansvarlig for varslingen av, skal Plan- og bygningsetaten oversende planen til den bydel som planen ligger innenfor.”
- Nytt pkt. 3.1 d): ”Alle planforslag som varsles/legges ut til offentlig ettersyn skal oversendes berørt bydel. Uttalelsesfristen for bydelene er 30 dager fra utleggelsen. For planer med konsekvensutredning er fristen 6 uker. Planer med forenklet saksbehandling skal alltid varsles til bydelsutvalget via bydelsadministrasjonen.”
- Pkt. 3.6 i gammel avtale strykes: ”Plan- og bygningsetaten betrakter spørsmålet om å organisere medvirkning i bydelen med sikte på best mulig informasjon og medvirkning som svært viktig, og vil tilstrebe å gi råd og bistand etter forespørsel.”

Bydelsadministrasjonens kommentarer:

Punktet ang. planinitiativ er en videreføring av en egen avtale om område- og prosessavklaring. Dette er en meget kort frist, og disse sakene behandles som regel administrativt og forelegges bydelsutviklingskomitéen for vedtak. Bydelsadministrasjonen har derimot forståelse for den korte fristen når det gjelder planinitiativer, og mener at

område- og prosessavklaring er en god ordning for å sette dagsorden i nye saker i bydelen. Det presiseres at avtalen åpner for at man i de enkelte saker har mulighet for utvidelse av fristen ved avtale med saksbehandler/forslagsstiller.

Bydelene blir i alt for liten grad involvert i arbeidet med kommunale planer og utredninger. Punkt 3.1. c) må derfor presiseres ytterligere med at aktuelle bydeler tas aktivt med i arbeidet med kommunens (Plan- og bygningssetatens) egeninitierte planer og utredninger. Dette begrunnes med at bydelene ikke er en ordinær høringsinstans, men del av det politiske og forvaltningsmessige systemet som sitter på lokal kunnskap og lokalt forvaltningsansvar. Det foreslås at det sammen med varsel om oppstart av planarbeid oversendes et forslag til opplegg for medvirkning/samarbeid med berørte bydeler.

Punkt 3.1 d) omfatter altså private regulerings- og bebyggelsesplaner. I større og prinsipielt viktige plansaker bør det være en mer omfattende og lenger medvirkningsprosess. Dette bør være til alles interesse, da man i større grad kan unngå at kontroversielle saker "strander" ved politisk behandling, jf. Grefsen Stasjonsby. I disse tilfellene kan for eksempel planskissene bli tilsendt bydelene for kommentarer. Punktet bør derfor inneholde en setning om at man skal tilstrebe å gi store og prinsipielt viktige saker en lenger høringsfrist og en aktiv medvirkningsprosess.

Siste setning i punkt 3.1 d) foreslås forkortet ved å stryke "*bydelsutvalget via bydelsadministrasjonen*". Dette er vanlig prosedyre.

Pkt. 3.6 i gammel avtale er fjernet. Denne uttrykte klart hensikten med samarbeidsavtalen, og bør gjeninnsettes. Subsidiært kan den anses som erstattet dersom ovennevnte kommentarer til medvirkning i øvrige punkter aksepteres og inkluderes i avtalen.

4) Byggesaker

PBEs forslag til endringer:

- Nytt punkt 4.1: "Bydelene må innen 4 uker fra oversendelse avgi uttalelse."
- Ellers små endringer i byggesaksdelen.

Bydelsadministrasjonens kommentarer:

Nytt punkt 4.1 er i samsvar med tidsfristene som er innført etter den gamle avtalen.

Det gis dispensasjoner med ulik hjemmel i byggesaker. Det kan gis dispensasjon etter § 87 og § 88 i plan- og bygningsloven, som går på at det kan gis dispensasjon til utbedring/repasasjon og lignende dersom tiltaket ikke medfører at byggverket kommer i ytterligere konflikt med gjeldende regulering enn det allerede er. Plan- og bygningslovens § 7 gir derimot hjemmel til å gi dispensasjon fra bestemmelser i arealplan, lov og forskrift.

Bydelsadministrasjonen mener at del 4 av samarbeidsavtalen kan forenkles. Det foreslås at alle dispensasjoner etter § 7 i Plan- og bygningsloven oversendes bydelen for vurdering. Det bør ikke være etatens vurdering hvorvidt en sak er av særlig interesse for bydelen eller hvorvidt en dispensasjon er vesentlig eller ikke. Det har vært tilfeller hvor dette har vært

vurdert galt, og det er bydelsadministrasjonens mening at bydelen er mest skikket til å vurdere en dispensasjons vesentlighet, da dette svært ofte omfatter lokale forhold.

Det foreslås derfor at punkt 4.3 a) forkortes til: ”Byggesaker, herunder bruksendringer, hvor det er nødvendig med dispensasjon etter § 7”. Resten av punktet utgår. Dette overflødiggjør også punkt 4.2 b) og c), som bør strykes fra avtalen.

Andre momenter

Bydelens kommentar om at avtalen også bør utvides til å gjelde barnas representant i plansaker er ikke kommentert i høringsutkastet. Bydelen bør derfor gjenta dette punktet.

Forslag til vedtak:

- 1) Bydelsutvalget vil påpeke at samarbeidsavtalen har som intensjon at bydelene i økende grad selv holder seg orientert om saker som kommer inn til Plan- og bygningsetaten ved hjelp av elektroniske innsynsverktøy. Dette anses i utgangspunktet som en effektivisering, men utgjør en for stor utgift for mange bydeler. Bydelsutvalget mener derfor at utgiftene til tilgang til slike verktøy bør dekkes sentralt.
- 2) Bydelsutvalget mener at bydelene skal få tilsendt kopi av oversendelser til byrådsavdelingen i saker som skal behandles politisk.
- 3) Punkt 2.4 bør presisere at det skal skilles mellom uttalelser fra bydelen som politisk høringsinstans og uttalelser fra bydelen som forvalter av kommunehelsesloven og barnehageloven.
- 4) Det er svært positivt at bydelene gis opplæring innen plan- og bygningsrett som en del av avtalen. Det anses derimot ikke som hensiktsmessig at hver bydel informerer om sin organisasjon spesielt. Ansvarlige for plan- og byggesaker i hver bydel bes utarbeide et samordnet opplegg for årlige interne fagseminarer i Plan- og bygningsetaten, hvor det informeres om bydelenes rolle i plan- og byggesaker. Det foreslås derfor at ordene ”i bydelene” strykes i punkt 2.6.
- 5) Punkt 3.1. c) må presiseres ytterligere med at aktuelle bydeler tas aktivt med i arbeidet med kommunens egeninitierte planer og utredninger. Sammen med varsel om oppstart av planarbeid oversendes et forslag til opplegg for medvirkning/samarbeid med berørte bydeler.
- 6) Punkt 3.1. d) bør inneholde en formulering om at man skal tilstrebe å gi store og prinsipielt viktige saker en lenger høringsfrist og en aktiv medvirkningsprosess.
- 7) Siste setning i punkt 3.1 d) foreslås forkortet ved å stryke ”bydelsutvalget via bydelsadministrasjonen”.
- 8) Pkt. 3.6 i gammel avtale bør gjeninnsettes. Subsidiært kan den anses som erstattet dersom ovennevnte kommentarer til medvirkning i øvrige punkter aksepteres og inkluderes i avtalen.
- 9) Bydelsutvalget mener at del 4 av samarbeidsavtalen kan forenkles. Det foreslås at alle dispensasjoner etter § 7 i Plan- og bygningsloven oversendes bydelen for vurdering. Det

er bydelsutvalgets mening at bydelene er best skikket til å vurdere en dispensasjons vesentlighet, da dette svært ofte omfatter lokale forhold.

- 10) Det foreslås at punkt 4.3 a) forkortes til: ”Byggesaker, herunder bruksendringer, hvor det er nødvendig med dispensasjon etter § 7”. Resten av punktet utgår.
- 11) Punkt 4.2 b) og c) bør strykes fra avtalen.
- 12) Det anbefales at samarbeidsavtalen mellom bydelene og Plan- og bygningsetaten utvides til også å gjelde barnas representant i plansaker. Denne må regnes som en egen, uavhengig høringsinstans etter plan- og bygningslovens §9-1, selv om denne for tiden er plassert i bydelsadministrasjonene.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

- Samarbeidsavtale mellom bydelene og Plan- og bygningsetaten av 14. mai 1996
- Utkast til ny samarbeidsavtale mellom bydelene og Plan- og bygningsetaten

Saksframlegg

Saksmappe:
2004/346

Saksbeh:
Bård Hjelde, 23 47 40 47

Dato: 08.01.2007
Arkivkode:
240.4

Saksgang

Utvalg	Møtedato
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	25.01.2007
BYDELSUTVALGET	01.02.2007

BU-sak 07/6 Tilsynsbesøk Kingsgate bo- og rehabiliteringssenter 6.12.2006

Tilsynsutvalg 2 gjennomførte 6.12.2006 et uanmeldt tilsynsbesøk i institusjonen. Protokollen fra tilsynsutvalgets besøk følger vedlagt.

Det er ikke innkommet noen kommentar til rapporten fra tilsynsutvalgets ledelse.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Protokoll fra tilsynsbesøk den 6.12.2006 i Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Protokoll fra tilsynsbesøk den 6.12.2006 i Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter

04/346-29
240.4

Referat fra tilsynsbesøk på Kingosgt sykehjem 6 desember 2006 kl 1400-1515

Tilstede fra utvalget: Per Overrein, Paul Christiansen og Aud Engesli

Det var avtalt møte med leder Birgit Søyland.

Vi konstaterte at dette trolig var siste tilsynsmøte vi har fordi sykehjemmet fra nyttår går over til å bli administrert på byplannivå. Hun understreket at institusjonen er i god stand når den nå overføres, at den har blitt godt håndtert av bydelen. Samtidig ser hun fram til en ny administrasjon, blant annet fordi en samordning på bynivå kan gi mulighet til mer spesialisering mellom sykehjemmene. Dessuten kan det bli lettere å gjennomføre den enkeltes valg av sykehjem. Dagsenteret som er der, følger med institusjonen. Bydelen har kjøpt en god del midlertidige plasser for neste år, men ikke så mange langtidsplasser.

Sykehjemmet vil fortsatt gjerne ha kontakt med kirken lokalt og det frivillige arbeid.

Hun sier at produksjonstallene er bra. Hun fortalte også at det er hele tre prosjekter som nå er i gang for faglig utvikling. Fra før kjente vi to av disse prosjektene. Slike prosjekter er viktige fordi det gir en fornyelse.

Søyland sier at bemanningen er tilfredsstillende når det gjelder det faglige. Imidlertid benyttes til en viss grad ufaglærte i helgevaktene.

Tilsynsutvalget avsluttet med å takke for at vi har vært godt mottatt på sykehjemmet i mange år. Vi har i våre senere møter påpekt en del ting som ikke ser ut til å bli rettet på innen årsskiftet, selv om også bydelen har støttet et slikt krav, det gjelder behovet for et gjerde for å forsikre mot at noen kan falle utfor en skråning.

Saksframlegg

Saksmappe:
2006/1067

Saksbeh:
Bård Hjelde, 23 47 40 47

Dato: 08.01.2007
Arkivkode:
240.4

Saksgang

Utvalg	Møtedato
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	25.01.2007
BYDELSUTVALGET	01.02.2007

BU-sak 07/ Tilsynsbesøk Vøyensvingen dagsenter for utviklingshemmede 8.12.2006

Tilsynsutvalg 2 gjennomførte 8.12.2006 et uanmeldt tilsynsbesøk i dagsenteret. Protokollen fra tilsynsutvalgets besøk følger vedlagt.

Protokollen har vært lagt fram for institusjonens leder for evt. kommentar. Det er ikke innkommet noen kommentarer til utvalgsrapporten.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Protokoll fra tilsynsbesøk den 8.12.2006 i Vøyensvingen dagsenter for utviklingshemmede tas til orientering

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Protokoll fra tilsynsbesøk den 8.12.2006 i Vøyensvingen dagsenter for utviklingshemmede

06/1067-1
2404

Referat fra tilsynsbesøk i Vøiensvingen dagsenter for psykisk funksjonshemmede 8 desember kl 1045- 1130.

Tilstede fra utvalget: Per Overrein, Paul Christiansen og Aud Engesli.

Møtet var uanmeldt. Vi traff flere ansatte ved senteret, men samtalte mest med Laila Ganes. Vi hilste på de av brukerne som var tilstede. Det var god stemning, og brukerne var aktivisert med forskjellige aktiviteter mens vi var der. Vi la også merke til at det var planer for hva brukerne skulle gjøre, og at dette ga variasjon over dagen. Det ser vi på som positivt.. Et par nye brukere var kommet, rullestolbrukere. Imidlertid var det ikke kommet rullestolbrukere fra Nordre Aasen fordi deres rullestolene var i største laget for lokalitetene på Vøiensvingen. Vi møtte også noen av de nyere ansatte.

Utvalget foretok inspeksjon på de fleste rommene, også toalett og vaskerom. De syntes å være i god stand. Det ble nevnt at det ikke hadde blitt gjort noe med de dårlige rømningsveiene ved brann, som utvalget har påpekt tidligere.

Saksframlegg

Saksmappe:
06/18

Saksbeh:
Marion Vagle, 23 47 40 76

Dato: 28.11.2006
Arkivkode:
240.4

Saksgang

Utvalg	Møtedato
RÅDET FOR FUNKSJONSHEMMEDE	22.01.2007
ELDRERÅDET	24.01.2007
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	25.01.2007
BYDELSUTVALGET	01.02.2007

BU-sak 07/8 Årsmelding 2006 fra Tilsynsutvalget for hjemmetjenestene

Tilsynsutvalget har utarbeidet årsmelding som følger vedlagt.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Årsmelding 2006 fra Tilsynsutvalget for hjemmetjenestene tas til orientering

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Årsmelding 2006 fra Tilsynsutvalget for hjemmetjenestene
Møtereferat fra møte 23. november 2006

Tilsynsutvalget for
hjemmetjenestene

Møtereferat

Møtet ble holdt 23. november 2006 i Sagene samfunnshus.

1. Tilrettelegging av kjøkken for bruker med MS (Multippel sklerose).
Leder orienterte.

Vedtak (enstemmig):

Tilsynsutvalget for hjemmetjenestene har drøftet den lange behandlingstiden det er for å få tilrettelagt bad eller kjøkken for funksjonshemmede. Dette med bakgrunn i en konkret sak høsten 2006, og det svaret administrasjonen ga på et spørsmål i spørretimen på BU-møtet 28. september. Tilsynsutvalget vil etter dette be hjemmetjenesten vurdere om den (for eksempel ved ergoterapeuten) kan fungere som en slags koordinator mellom de ulike samarbeidspartnerne.

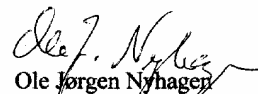
2. Utvalgets årsmelding 2006.
Leder la fram forslag til årsmelding.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Oslo 23. november 2006

Paul Christiansen

Sveinung Helda Haugen

Ole Jørgen Nyhagen
leder

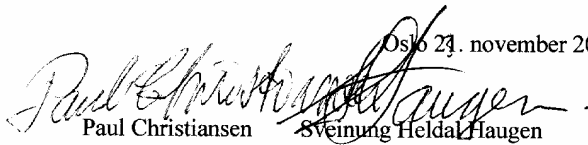
Årsmelding fra Tilsynsutvalget for hjemmetjenestene, 2006

Også 2006 har vært et rolig år for tilsynsutvalget. Et par henvendelser har vært ordnet direkte med hjemmetjenesten, uten at utvalget har vært innkalt til møte.

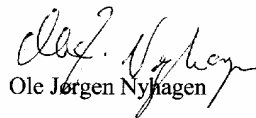
Tilsynsutvalget har hatt to møter. Det første møtet kom etter henvendelse fra en yngre bruker. Det ble vedtatt at lederen i utvalget skulle følge opp saken. Dette medførte noe møtevirksomhet og diverse telefonsamtaler. Utvalget holdt så et nytt møte om denne saken (se eget referat). Saken er ennå ikke helt avsluttet.

Tilsynsutvalget vil tidlig på nyåret ta kontakt med søknadskontoret og ledelsen i hjemmetjenesten for å se på hvilke konsekvenser det frie brukervalget får for utvalgets arbeid.

Oslo 23. november 2006

Paul Christiansen

Sveinung Helda Haugen

Ole Jørgen Nyhagen

Saksframlegg

Saksmappe:
2004/1849

Saksbeh:
Frank Johan Gudevold, 23 47 40 42

Dato: 05.01.2007
Arkivkode:
026.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
ARBEIDSUTVALGET	30.01.2007
BYDELSUTVALGET	01.02.2007

BU-sak 07/9 Valg av nytt varamedlem til barne – og ungekomiteen etter Carolyn Midsem (RV)

Saksframstilling:

Varamedlem til Barn og unge-komiteén, Carolyn Midsem (RV), har opplyst at hun har flyttet fra bydelen.

Det må derfor velges nytt varamedlem til Barn og unge-komiteen.

Forslag til vedtak:

Som nytt varamedlem til Barn og unge-komiteén etter Carolyn Midsem (RV) velges

.....

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Saksframlegg

Saksmappe:
2006/974

Saksbeh:
Frank Johan Gudevold, 23 47 40 42

Dato: 18.01.2007
Arkivkode:
95

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	24.01.2007
ARBEIDSUTVALGET	30.01.2007
BYDELSUTVALGET	01.02.2007

BU-sak 07/10 Rettferdig handel (fair trade i bydel Sagene)

Saksframstilling:

Venstres gruppe har fremlagt følgende dokument med sikte på behandling i Bydelsutvalget:

”SAGENE SOM FAIRTRADE-BYDEL

Bakgrunn

Venstres BU-gruppe mener at internasjonal handel med kjøp og salg av ulike varer og tjenester på tvers av landegrenser kan være en avgjørende faktor og forutsetning for positiv utvikling i fattige land og for fredelig sameksistens mellom stater. Vi er imidlertid grunnleggende opptatt av at slik handel skal foregå på en måte som tilfredsstillende etiske, sosiale og miljømessige krav, herunder at bydel Sagenes egne anskaffelser og innkjøp oppfyller de bestemmelser som er nedfelt i egne reglementer og styringsdokumenter.

Det er store fordeler knyttet til internasjonal handel og varebytte. Frihandel gir muligheter for utvikling ved at mennesker i fattige land settes i stand til å ta styring over egne liv. Samtidig er fordelene ved internasjonal handel dessverre ikke like tydelige for alle mennesker i verden. Mange får ikke nytte godt av økt handel på verdensmarkedet. Det er derfor vesentlig å sikre tilgang til markeder i den rike delen av verden for fattige produsenter i utviklingsland på en bedre måte enn i dag.

Fairtrade er en internasjonal merkeordning for en garantert god handel mellom småprodusenter i u-land og forbrukere i i-land. I Norge er det stiftelsen Max Havelaar som styrer merkeordningen. Fairtrade og stiftelsen Max Havelaar jobber nettopp med å gi småbønder og arbeidere i fattige land bedre levevilkår ved å etablere Fairtrade som en vinn-vinn situasjon for hele verdikjeden i internasjonal handel.

I Storbritannia har omlag 150 byer og tettsteder fått status som Fairtrade-byer i løpet av de siste årene. Forutsetningen er at disse arbeider aktivt med å øke kjennskapen til og forbruket av merkevarer lokalt som tilfredsstillende kravene til etikk og sosial ansvarlighet. I Norge var Sauda den første kommunen som oppnådde denne statusen (den 21.06.06).

Gjeldende regelverk

Det er slått fast viktige prinsipper i Oslo kommunes gjeldende anskaffelsesreglementer, herunder inntatt bestemmelser om at kommunale anskaffelser skal være miljømessig og etisk forsvarlige. I forbindelse med bystyrets behandling av Oslo kommunes ”regler for ansvar og myndighet i anskaffelsesprosessen”, ble det bl.a. fattet følgende vedtak (§ 1-1 Formål, 2. ledd):

”Regelverket for ansvar og myndighet i anskaffelsesprosessen skal bidra til
- økt verdiskapning i kommunen ved å sikre mest mulig effektiv ressursbruk ved offentlige anskaffelser basert på forretningsmessighet og likebehandling.
- at det under planleggingen tas hensyn til livssyklus-kostnader og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen samt hvilke krav som skal være oppfylt for at anskaffelsen ikke skal ekskludere mennesker med funksjonshemming
- at leverandører som har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige og etiske krav i vedkommende bransje kan avvises.
- at kommunen gjennom valg av handelspartnere, og ved å bruke sin innflytelse som kunde overfor leverandører og produsenter - innenfor de begrensninger som til enhver tid følger av norsk og internasjonal rett og avtaleverk - bygger opp under en internasjonal anerkjent etisk norm som bidrar til at varer produseres etisk forsvarlig.
- at leverandører som ikke overholder internasjonale konvensjoner om menneskerettigheter kan avvises.”

Dette regelverket gjelder for anskaffelser kommunen foretar uavhengig av om virksomhetene tilhører klassisk sektor eller forsyningssektoren.

Da Oslo kommunes «regler for anskaffelser av varer, tjenester og bygg- og anleggsarbeider» ble behandlet i bystyret ble det fattet følgende vedtak (§ 1-1 Formål, 2. ledd):

”Anskaffelser som foretas på vegne av Oslo kommune skal bidra til økt verdiskapning i samfunnet ved å sikre mest mulig effektiv ressursbruk ved offentlige anskaffelser basert på forretningsmessighet og likebehandling. Gjennom valg av handelspartnere, og ved å bruke sin innflytelse som kunde overfor leverandører og produsenter, skal kommunen - innenfor de begrensninger som til enhver tid følger av norsk og internasjonal rett og avtaleverk - bygge opp under en internasjonal anerkjent etisk norm som bidrar til at varer produseres etisk forsvarlig.”

Venstres BU-gruppe mener disse reglene også bør være førende for bydel Sagene der bydelen gjør innkjøp utenom Oslo kommunes rammeavtaler. Ved implementering av de miljømessige og etiske aspektene i anskaffelsesreglementene, ønskes en tydeliggjøring av plassering av ansvaret for at intensjonene faktisk følges på dette området. Det vil påhvile bydelsdirektøren et ansvar i forhold til å dokumentere hvor langt kommunens mange ulike virksomheter er kommet på dette området.

Veien videre

Bydel Sagene er en viktig kunde og opinionsleder. Bydel Sagene bør for egen virksomhet (utenom kommunens rammeavtaler) undersøke, utvikle og støtte en strategi for å fremme varer med Fairtrade-merket som ledd i et engasjement for en mer rettferdig verden. Målet må være at bydel Sagene oppnår status som første Fairtrade-bydel.

Venstres BU-gruppe foreslår at også bydel Sagene knytter seg til nettverket av Fairtrade-byer, og at bydelen blir en pådriver i arbeidet med å fremme merkeordningen for etikk og sosial ansvarlighet. Status som Fairtrade-bydel gir også bydelen en ramme å arbeide ut i fra når det gjelder etiske anskaffelser og innkjøp, og kan fungere som et springbrett for andre initiativ senere knyttet til etikk, miljø og rettferdighet.

Forslag:

1. Bydel Sagene knytter seg til nettverket av Fairtrade-byer og forplikter seg til å støtte opp om de rammer og kriterier som er gitt, slik at bydelen kan oppnå status som FairTrade-bydel.
2. Bydelsdirektøren bes utarbeide en enkel plan for å fremme bruk av Fairtrade-merkede varer som ledd i et engasjement for etiske anskaffelser og innkjøp og som et bidrag til en mer rettferdig og bærekraftig utvikling.
3. Bydel Sagene skal drive et aktivt informasjonsarbeid om etisk handel og etiske anskaffelser, herunder overfor alle bydelens virksomheter samt institusjoner som bydelen kjøper kommunale tjenester av.
4. Bydelsdirektøren bes undersøke mulighetene for å styrke bestemmelser og prinsipper i bydelens gjeldende anskaffelses- og innkjøpsreglementer/-policy når det gjelder etisk handel.”

Bystyret behandlet et liknende forslag i møte 06.12.2006. Bystyret fattet følgende vedtak:

1. Oslo kommune skal arbeide aktivt for å gjøre Oslo til en FairTrade-by innen utgangen av 2008.
2. Byrådet bes nedsette en lokal styringsgruppe som skal ha ansvar for å koordinere og sikre fremdriften i arbeidet med å oppfylle kriteriene for FairTrade-byer. Styringsgruppen bør speile et bredt mangfold i kommunen, med representanter fra kommunen, ideelle organisasjoner, bedrifter, politikere og kommunalt ansatte.
3. Oslo kommune skal forhandle varer, inkludert kaffe og te merket med FairTrade eller tilsvarende merkeordninger, i den sentrale forvaltningen på Rådhuset. Byrådet bes kontakte bydelene, kommunale etater/foretak og andre deler av Oslo kommunes virksomhet og oppfordre til å gjøre det samme.
4. Informasjon om kommunens arbeid med å gjøre Oslo til en FairTrade-by, med kontaktinformasjon til styringsgruppen og lenker til FairTrade Maxhavelaar Norge, skal publiseres på Oslo kommunes nettsider.
5. Byrådet bes utarbeide en strategi for å fremme bruk av FairTrade-merkede varer, eller varer basert på samme etiske standard, og så langt det er mulig å innpasse FLO-standardene for etisk handel i Oslo kommunes anskaffelsesreglement.

6.

Byrådet bes arbeide videre med å operasjonalisere de bestemmelsene om etisk handel som er fastsatt i kommunens anskaffelsesreglement.

Bydelsutvalget leder Tone Tellevik Dahl (A) har med utgangspunkt i ovenstående fremsatt følgende forslag:

1. Bydel Sagene støtter Bystyrets målsetting om å gjøre Oslo til en FairTrade-by innen utgangen av 2008.
2. Bydelsdirektøren bes utarbeide en enkel plan for å fremme bruk av Fairtrade-merkede varer som ledd i et engasjement for etiske anskaffelser og innkjøp og som et bidrag til en mer rettferdig og bærekraftig utvikling.
3. Bydel Sagene skal drive et aktivt informasjonsarbeid om etisk handel og etiske anskaffelser, herunder overfor alle bydelens virksomheter samt institusjoner som bydelen kjøper kommunale tjenester av.

Bydelsdirektøren legger frem et forslag til vedtak som – bortsett fra en språklig justering – er identisk med forslaget fra bydelsutvalgets leder.

Forslag til vedtak:

1. Bydel Sagene støtter Bystyrets målsetting om å gjøre Oslo til en FairTrade-by innen utgangen av 2008.
2. Bydelsdirektøren utarbeider en enkel plan for å fremme bruk av Fairtrade-merkede varer som ledd i et engasjement for etiske anskaffelser og innkjøp og som et bidrag til en mer rettferdig og bærekraftig utvikling.
3. Bydel Sagene skal drive et aktivt informasjonsarbeid om etisk handel og etiske anskaffelser, herunder overfor alle bydelens virksomheter samt institusjoner som bydelen kjøper kommunale tjenester av.

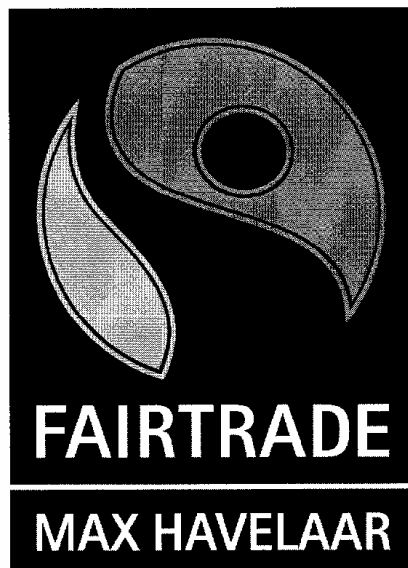
BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Guide for Fairtrade-byer utgitt av Stiftelsen Fairtrade Max Havelaar Norge

Guide for Fairtrade-byer

Stiftelsen Fairtrade Max Havelaar Norge
Storgata 11
0155 OSLO
Tlf: 23 01 03 30
Faks: 23 01 03 31
E-post: maxhavelaar@maxhavelaar.no
Hjemmeside: www.maxhavelaar.no

Guide for Fairtrade-byer

Hva er en Fairtrade-by?

Fairtrade-by er en utnevnelse for kommuner og byer som vil forplikte seg til å arbeide med etisk forbruk¹. Konseptet Fairtrade-by passer kanskje aller best for de kommuner og byer som allerede har tatt initiativ til et mer etisk innkjøp og som nå har ambisjoner om å arbeide aktivt for å øke kjennskapen, tilbudet og forbruket av Max Havelaar-merkede produkter i sin kommune eller by. Fairtrade-by prosjektet har som formål å fungere som et springbrett og et første steg i mot å intensivere og samordne arbeidet med etisk innkjøp.

Fairtrade-by prosjektet har også som formål å gi de kommuner og byer som jobber med etisk innkjøp og forbruk en positiv tilbakemelding og utmerkelse som kan gi motivasjon for videre arbeide. Gjennom en slik utnevnelse kan en også tiltrekke medias oppmerksomhet på en måte som er vanskelig når arbeidet ikke foregår innenfor et prosjekt med klare rammebetingelser. Som en del av arbeidet med Fairtrade-by oppmuntres det til bredt samarbeid og forandring, med det menes at organisasjoner, offentlig ansatte, politikere og næringsliv jobber sammen for et øket forbruk av Max Havelaar-merkede varer.

Konseptet bør fremfor alt sees på som en prosess. Arbeidet drives frem gjennom et aktivt informasjonsarbeid for øket kjennskap om etisk forbruk og øket salg av Max Havelaar-merkede produkter. Ettersom konseptet sees på som en prosess er nivået på kriteriene lagt forholdsvis lavt når det gjelder å oppnå status som Fairtrade-by. Formålet er at utnevnelsen skal oppmuntre og motivere til en løpende forbedring. Derfor inngår krav som går på kontinuerlig forbedring og videreutvikling som en del av kriteriene, og er en betingelse for å beholde statusen som Fairtrade-by.

Det er viktig å understreke at utnevnelsen til Fairtrade-by og sertifiseringen av et Max Havelaar-merket produkt ikke utgår fra de samme kriteriene. Standardene som gjelder for et Max Havelaar-merket produkt kan leses på internettssidene til det internasjonale kontrollorganet for Fairtrade², Fairtrade Labelling Organizations International. www.fairtrade.net

Historikk

Konseptet har sin opprinnelse i Storbritannia. Initiativet ble tatt av ideelle krefter i den engelske bistandsorganisasjonen Oxfam, og den første Fairtrade byen, Garstang, fikk sin status som Fairtrade Town i 1999. I dag har mer enn 150 byer i Storbritannia denne statusen. Konseptet har også spredt seg til andre europeiske land, blant annet Tyskland og Belgia, til og med Max Havelaar Norge sin søsterorganisasjon, Rättvisemärkt, vil forsøke å lansere den første Fairtrade-byen i 2006.

¹ Etisk forbruk eller fair trade er et begrep ulike NGO'er og produsenter har definert som: "Retferdig handel er en alternativ tilnærming til konvensjonell internasjonal handel. Det er et partnerskap hvis formål er bærekraftig utvikling for marginaliserte og vanskeligstilte produsenter. Retferdig handel forsøker å gjøre dette gjennom bedre handelsbetingelser, kunnskapsøkning og kampanjer".

² Fairtrade et beskyttet varemerke som tilhører den internasjonale uavhengige merkeordningen for Fairtrade. Fairtrade kjøper og selger ikke varer, men setter sitt garantimerke på varer som er oppfyller spesifikke krav for handelsbetingelser, arbeidsbetingelser og bærekraftig produksjon.

Begrepsavklaring – Fairtrade-by

I Norge benytter vi begrepet Fairtrade-by. Dette er en fornorsking av navnet på hva som i Storbritannia har blitt kalt Fairtrade Town. Selv om begrepet peker på en bestemt

Hvem starter opp og driver arbeidet?

Hvem som helst kan være initiativtaker til en Rettferdig Handels-kommune, enten det er en innbygger, en politiker, en frivillig organisasjon eller næringslivet. Likevel er et av kriteriene for å oppnå status som Rettferdig Handels-kommune at det nedsettes en komité der en må ha kommunal representasjon. Komiteen har ansvaret for å drive arbeidet fremover i kommunen, samt å være kontaktleddet til Max Havelaar Norge. Det er en stor fordel om komiteen består av en blanding av representanter fra kommunen, det sivile samfunn og næringslivet, slik at en får et samarbeid som representerer en stor bredde i lokalsamfunnet. Derfor bør det være en målsetting å involvere flere aktører om initiativet kommer fra politisk hold.

Målgruppe

Det langsiktige målsettingen med en Fairtrade-by, er først og fremst informasjonsaktiviteter som øker kjennskapen til merkeordningen Max Havelaar i kommunen. Dermed blir altså alle innbyggerne i kommunen del av målgruppen.

Enkle primære målgrupper en kan nå for å oppnå en målsetting om økt kjennskap og forbruk kan være politikere, ansatte i kommunen, arbeidsplasser både i privat og offentlig sektor, næringslivet og forbrukere generelt.

Hvem som anses som primærmålgrupper avhenger også av hvem som har tatt initiativet til å oppnå status som Fairtrade-by. Kommuner bør til å begynne med fokusere på det offentlige forbruket hvor målgruppen blir de offentlige ansatte. Når en har kontroll på dette arbeidet kan en begynne å utvide målgruppene til generelle forbruker og privat sektor.

Om initiativet kommer fra en lokal gruppe (NGO) bør den primære målgruppen være politikere, slik at en oppnår de politiske beslutningene som trengs for å få status som Fairtrade-by.

Fordeler ved å være en Fairtrade-by

Det å jobbe for å bli en Fairtrade-by gir for det første et insentiv for ulike aktører til å innlede et samarbeid rundt etisk forbruk. Et insentiv til å samle ressurser, engasjement og å muliggjøre mer fokusert informasjonsarbeid lokalt. For det andre gir det et tydelig image for kommunen eller byen som ansvarlig for eget forbruk, og som en aktiv lokal aktør som handler i et globalt perspektiv.

Statusen kan komme til å gi omfattende medieoppmerksomhet. Det er gode muligheter for medieoppmerksomhet ved lansering av seg selv som Fairtrade-by, ved kreativt informasjonsarbeid for å drive prosjektet videre og ved å kunne vise til gode resultater.

Hvordan gjennomføre prosjektet

Det er naturligvis mange måter en kan jobbe på for å etablere en Fairtrade-by, mange veier kan lede til målet. Derfor er dette bare noen tips og råd om hvordan arbeidet kan gjøres, som kanskje kan gi litt hjelp på veien og noen gode ideer.

1.0 Dannelse av en styringsgruppe

Det beste er om en styringsgruppe består av medlemmer fra ulike deler av lokalmiljøet, dette vil gi gruppen styrke til å kunne trekke på medlemmenes ulike kompetanse og kontakter. Hvis en eller flere bestemmer seg for å starte dette initiativet anbefaler vi derfor å ta kontakt med organisasjoner, bedrifter, kommunen, kirker og lignende. Dette kan for eksempel gjøres ved å lage et informasjonsskriv hvor en forklarer hva Fairtrade-by prosjektet er, hvorfor det er interessant for stedet der en bor og en invitasjon til å jobbe sammen med prosjektet.

Det er en viktig del av kriteriet for styringsgruppen at kommunene er representert, enten ved en fra byråkratiet eller en representant i by-/ kommunestyret. For å finne den rette personen kan det være lurt å forsøke å identifisere en politiker som tidligere har jobbet med spørsmål som har med miljø eller rettferdig fordeling å gjøre. En del kommuner har også en miljøvernleder som ofte har interesse av disse spørsmålene.

2.0 Politisk støtte fra kommunen

Det er i hovedsak to fremgangsmåter en kan gå frem på for å få lagt frem et forslag for kommunen:

A)

Representantene i by-/ kommunestyret har initiativrett, som betyr at de kan legge saker frem for behandling i kommunen. Har en fått et medlem fra kommunen i styringsgruppen, eller har kontakt med en lokalpolitiker kan en altså få denne personen til å legge frem saken for by-/ kommunestyret, som må ta en avgjørelse. Da er det naturligvis viktig å kunne bygge et godt argument for hvorfor stedet der du bor bør gå for å bli en Fairtrade-by.

B)

En kanskje mer spennende metode for å legge frem forslag for by-/kommunestyret er ved et innbyggerinitiativ. Det er nemlig slik at innbyggerne i norske kommuner ved lov er gitt initiativrett, og altså kan fremme forslag på samme måte som politikere. Kommuneleien krever at et visst antall innbyggere "står bak" forslaget. Et forslag må støttes av minst to prosent av innbyggerne, eller minimum 300 personer i kommunen. Dette kan dokumenteres i form av underskrifter.

Det spennende med å bruke denne metoden er at en får inkludert og informert innbyggerne om hva en ønsker å gjøre. En veldig viktig del av å være en Fairtrade-by er å øke kjennsks- og kunnskapsnivået i hele kommunen. Det å samle 300 underskrifter bør ikke være særlig vanskelig, og kan for eksempel gjøres ved å ha en informasjonsstand.

3.0 Tilbud i butikker

Det å ha et tilstrekkelig antall varer i tilstrekkelig antall butikker er naturligvis et veldig viktig kriterium. Men siden det foreløpig er et begrenset utvalg av Fairtrade-merkede produkter tilgjengelige her i Norge er ikke antall produkter som kreves spesielt høyt, så det å nå kriteriet bør være overkommelig.

A)

Det første skrittet for alle, bør være å skaffe seg oversikt over hvor en står i forhold til målet. For de mindre stedene vil dette være en ganske grei jobb, i en by eller på et større sted kan dette være litt mer omfattende. Det er egentlig bare en måte å gjøre dette på, som er å ta en runde å undersøke i butikkene. En kan forsøke seg på en ringerunde også, men butikkpersonalet har ofte ikke så god oversikt så det er ikke sikkert det vil fungere så godt. Det er ingen god idé å ringe leverandørene ettersom de ikke sitter med oversikter over hvilke butikker som fører varer utenfor grunnsortimentet til en hver tid.

En grei måte å gjennomføre en butikkrunde er å bruke såkalte butikktester, dette er skjemaer der en undersøker hva butikken har, og kan finnes på våre nettsider. Det fine med å bruke disse er at gjennomføringen blir strukturert, samtidig som lokalaviser ofte er interessert i resultatene hvis en tar for seg alle butikkene i et område.

B)

Når en har skaffet seg oversikt og vet hvor en står, så er det rett og slett en overtalelsesjobb som gjenstår. Det behøver ikke være så vanskelig som det høres ut, for de fleste butikker er veldig lydhøre for forslag så lenge de tror at varene vil selge. Derfor er det også viktig å forsøke å spre ordet til så mange som mulig om en får en butikk til å ta inn et nytt produkt, slik at de selger så godt som mulig. Merking av varene er også et stort poeng, ettersom det kan øke salget betraktelig. Brosjyrer og logoplakater får en gratis hos Fairtrade Max Havelaar.

4.0 Bedrifter og organisasjoners forbruk av Fairtrade-merkede produkter

Dette kan nok være det mest krevende kriteriet for mange, spesielt de større stedene hvor antallet bedrifter skal være forholdsvis høyt. Så her er det bare å krumme nakken brette opp ermene. Et godt sted å begynne er i eget nettverk. Medlemmene av styringsgruppen og andre som jobber med Fairtrade-by prosjektet vil stort sett ha egen arbeidsplass der en kan starte jobben.

Uansett hvem en kontakter, er det viktig å huske på å gi en ordentlig introduksjon om hva saken gjelder. Fortell litt om Fairtrade, om Fairtrade-by prosjektet og hva det ønskes at de skal gjøre. Forbered også en klar liste over leverandører som kan tilby bedriften Fairtrade-merkede produkter, slik at så mye som mulig er klart praktisk sett. Informasjon om dette finnes på våre nettsider, er en i tvil er det bare å ta kontakt med Fairtrade Max Havelaar.

En ide som fungerte veldig godt i verdens første Fairtrade-by, Garstang, når de hadde problemer med å rekruttere flere, var å invitere på middag. Det de gjorde var å gjøre i stand et måltid laget av Fairtrade-produkter så langt som mulig, og så spedde de på med lokalprodusert og økologisk mat for å klare og lage hele retter. Deretter inviterte de bedriften i Garstang på en gratis middag, hvor de benyttet muligheten til å fortelle om merkeordningen og hvorfor den eksisterer. Så fortalte de om prosjektet de jobbet med, og hvordan de kunne støtte ved å begynne å servere Fairtrade-merkede produkter på sin arbeidsplass. Når kvelden

var over nektet de å ta i mot penger fra noen, men insisterte på at de kunne betale ved å skrive under på et brev der det sto at de, om mulig, skulle gå over til Fairtrade-merkede produkter på sin arbeidsplass.

Dette var en stor suksess som gav veldig gode resultater, og det kan absolutt anbefales å gjøre noe lignende. De må selvfølgelig ikke være en hel middag, det kan for eksempel være frokost eller lunsj.

5.0 Aktivt informasjonsarbeid

Det er to underpunkter i dette kriteriet som er ganske rett frem, det å sette opp et informasjonstorg og informasjon på kommunens nettsider. Når informasjonstorget skal settes opp kan det bestilles brosjyrer og slikt gratis fra Fairtrade Max Havelaar. I tillegg kan det være greit å sette frem produkter som viser hva som er tilgjengelig for de som bor i kommunen. Ellers er det fritt frem for å bruke fantasien på å gjøre torget så synlig og interessant som mulig. Når det gjelder nettsidene vil det være naturlig at det skrives litt om følgende punkter:

- Hva er merkeordningen Fairtrade
- Hva vil det si å være Fairtrade-by
- Hvorfor din by/ kommune jobber for å blir det
- Hvem som jobber med dette i kommunen (hvem er styringsgruppen)
- Litt om hva som gjøres på stedet.

For fremtiden kan en jo også legge ut ting som hvem som er med av bedrifter, hvilke butikker som tilbyr hva osv.

I det øvrige informasjonsarbeidet anbefaler vi å se på aktivitetsforslagene som ligger på nettsidene til Fairtrade Max Havelaar, men det å finne på noe originalt selv er selvfølgelig det aller beste. Det vil også kunne være en del gode tips på nettsidene til andre Fairtrade-byer i Storbritannia, linkene dit ligger også på hjemmesiden.

Husk at alt som gjøres kan fungere som inspirasjon og ideer for andre. Derfor vil vi gjerne høre om alt som skjer slik at vi kan legge ut gode forslag og ideer på ressurssidene om Fairtrade-byer på Fairtrade Max Havelaar sine hjemmesider.

Helt til slutt...

Denne guiden er forholdsvis kort foreløpig, og skulle gjerne hatt mange flere tips og ideer. Men nå er det slik at vi akkurat har startet her i Norge, etter hvert som flere setter i gang regner vi med at det kommer inn langt flere forslag og erfaringer som vi kan dele med alle. For å få til dette er det kjempeviktig at alle som jobber skriver til oss og forteller om sine aktiviteter, send veldig gjerne med bilder også.